

15. győrbe érkezett kádár jános

la/tr/gy/la

1969. február 25.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára kedden este győrbe látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a központi bizottság osztályvezetője és katona istván, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese.

a zászlódiszbe öltözött győri pályaudvaron a vendégeket pataki lászló, a központi bizottság tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, horváth imre, nagy gyula, zámbo józsef, a megyei pártbizottság titkára, szaló lajos, a megyei tanács vb. elnökhelyettese, jankovits istván, a győri városi pártbizottság titkára és dr. csernitzki gyula, a városi tanács vb. elnöke fogadta.

a szívélyes pályaudvari fogadtatás után a vendégek szállásukra hajtottak./mti/

..

- v é g e -

2200 bel

- 56 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 26.

bb. 1. elbírálták a művelődésügyi minisztérium tanácsköztársasági pályázatára érkezett munkákat

i vt/tr/zs/11 cz

1969. február 26.

a művelődésügyi minisztérium még múlt év tavaszán pályázatot hirdetett pedagógusoknak, a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileumi évfordulójára. a felhívásra beérkezett pályamunkákat a közelmúltban bírálták el. a zsüri megállapítása szerint a pályázat sikeres volt, a szerzők gondosan felkészültek a témák kidolgozására. különösen szocialista ünnepeink és az iskolai nevelőmunka összefüggésében igyekeztek a pályázók tapasztalataikat széles körben bemutatni.

a minisztérium a pályamunkákban foglaltakból tapasztalategyűjteményt állít össze, s ebben a díjnyertes, de más arra érdemes pályázatokból is közölnek majd részleteket. a nyerteseknek a tervek szerint március közepén adják át a díjakat.
/mti/

..

bb. 2. magyar film az oscar-díj jelöltek listáján

i pr/tm/zs/11 la

1969. február 26.

első ízben jelöltek magyar játékfilmet a hagyományos oscar-díjra: a neves szakemberekből álló akadémiai válogató bizottság a fábrí zoltán rendezte páll utcai fiukat nevezte az öt várományos film közé.

/folyt.köv./

bel

- 1 -

bb. 15. győrbe érkezett kádár jános

la/tr/gy/la

1969. február 25.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára kedden este győrbe látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a központi bizottság osztályvezetője és katona istván, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese.

a zászlódiszbe ültözött győri pályaudvaron a vendégeket pataki lászló, a központi bizottság tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, horváth imre, nagy gyula, zámbo józsef, a megyei pártbizottság titkárai, szaló lajos, a megyei tanács vb. elnökhelyettese, jankovits istván, a győri városi pártbizottság titkára és dr. csernitzki gyula, a városi tanács vb. elnöke fogadta.

a szívélyes pályaudvari fogadtatás után a vendégek szállásukra hajtottak./mti/

..

- v é g e -

2200 belí

- 56 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 26.

bb. 1. elbírálták a művelődésügyi minisztérium tanácsköztársasági pályázatára érkezett munkákat

i vt/tr/zs/il cz

1969. február 26.

a művelődésügyi minisztérium még múlt év tavaszán pályázatot hirdetett pedagógusoknak, a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileumi évfordulójára. a felhívásra beérkezett pályamunkákat a közelmúltban bírálták el. a zsűri megállapítása szerint a pályázat sikeres volt, a szerzők gondosan felkészültek a témák kidolgozására. különösen szocialista ünnepeink és az iskolai nevelőmunka összefüggésében igyekeztek a pályázók tapasztalataikat széles körűen bemutatni.

a minisztérium a pályamunkákban foglaltakból tapasztalategyűjteményt állít össze, s ebben a díjnyertes, de más arra érdemes pályázatokból is közölnek majd részleteket. a nyerteseknek a tervek szerint március közepén adják át a díjakat.
/mti/

..

bb. 2. magyar film az oscar-díj jelöltek listáján

i pr/tm/zs/il la

1969. február 26.

első ízben jelöltek magyar játékfilmet a hagyományos oscar-díjra: a neves szakemberekből álló akadémiai válogató bizottság a fábrí zoltán rendezte pál utcai fiukat nevezte az öt várományos film közé.

/folyt.köv./

belí

- 1 -

ITM

bb. 2./ magyar film ... folyt./ 11

a híres szobrocskát április 19-én kapja meg valamelyik alkotás a jelöltek közül. a magyar film „vetélytársai”, a szovjet háboru és béke, a csehszlovák tüzoltóbál, a francia lopott csókok és az olasz leány pisztollyal./mti/

bb. 3. térképeznek, fémeket, vizet kutatnak a magyar geológusok mongóliában

1 tz/tr/ie/11 la

1969. február 26.

rövidesen négy magyar földtani expedíció indul mongóliába. utjukat a központi földtani hivatal szervezte meg.

az első expedíció fő feladata a földtani térképezés. ezek a magyar szakemberek már eddig is dolgoztak mongóliában, egy körülbelül 17 000 négyzetkilométernyi területen, s az adatok összegyűjtésével már el is készültek. földtani térképeiken rögzítik majd a jellegzetes geológiai képződményeket, az általuk feltárt nyersanyag-előfordulásokat, a terület vízföldtani viszonyait, stb.

két másik expedíció olyan ércelőfordulásokat kutat, amelyek magyar és mongol szempontból egyaránt fontos fémeket tartalmaznak. kutatásaikhoz a furóberendezéseket hazulról viszik magukkal.

a negyedik csoport - amelynek szervezésében az országos vízügyi hivatal is résztvett - geofizikai mélyszerkezet-kutató expedíció. feladata, hogy - minden olyan területet végig járva, ahol eddig a sekély, illetve nem nagy mélységű kutatásokkal nem sikerült vizet hozni a felszínre, - megkeresse azokat a nagyobb mélységben fekvő víztároló rétegeket, amelyek révén a mongólia számára létfontosságú víz problémáját meg lehetne oldani./mti/

Leli

bb. 4. fenyőfa vetélkedő a balatonfelvidéken

vid kz/mén/ká/11 la

1969. február 26.

a balatonfelvidéken - zalaerdő határában - kijelölték azt a 800 hektárnyi területet, amelyen közép-dunántul fenyő fajtagyűjteményét alakítják ki. a tavasszal megkezdődő telepítésekhez a szovjetunió, kanada és olaszország ősi fenyveseiből szállítják a szaporító anyagot. a következő években megfigyelik, hogyan viselkednek a hazai talaj- és éghajlati adottságok közepette, s ennek alapján döntenek a meghonosításukról. a fajtagyűjtemény kialakítása összefüggésben van azzal, hogy a századeleji tervszerűtlen erdőgazdálkodás következtében balatonfelvidéken még jelenleg is több mint 20 000 hektárnyi ugynevezett rontott erdő található. annakidején a gyors kitermelhetőség miatt kevésbé értékes gyertyán és cserfával telepítették be ezt az egyébként jó talaj- és éghajlati adottságú területet. a szakemberek javaslatára a világpiacon egyre keresettebb fenyőfafélékkel váltják fel az említett fajtaikat. ennek előzménye lesz a zalaerdő határában lezajló „fenyőfa-vetélkedő”./mti/

..-

bb. 5. a házkezelés, a kiskereskedelem és a vendéglátóipar a közérdekű bejelentések „főszereplője”

1 ol/gk/zs/11 cz

1969. február 26.

összesen mintegy 2400 közérdekű bejelentés magánjellegű panasz érkezett az elmúlt évben a fővárosi népi ellenőrzési bizottsághoz és a kerületi nevelőknek.

a panaszok 94 százalékát a lakosság fogalmazta meg. Leggyakrabban a helyiipar - ezen belül a házkezelési szervek, a kereskedelmi és vendéglátóipari hálózat - munkáját bírálták.

a házkezelési szervek tevékenységével kapcsolatban főként a lakóházak, lakások nagyobb arányú, gyorsabb ütemű karbantartását sürgették. annak ellenére, hogy tavaly felújításokra és karbantartásokra összesen 1027 millió forintot fordítottak, a lakóépületek tekintélyes hányada sürgős tatarozásra szorul.

/folyt.köv./

Leli

bb. 5./ a házkezelés ... 1. folyt./ il

a szövetkezeti építőipart a közérdekű bejelentések főladói elsősorban a magánérből épülő társasházakkal összefüggő minőségi hibák, az építkezések elhúzódása, a garanciális munkák késedelme és pontatlan elszámolások miatt marasztalták el.

az állami építőipar által kivitelezett otp öröklakás tulajdonosai, a szövetkezeti lakásépítkezésekben érdekeltek, továbbá az új lakótelepekre költözők leginkább a műszaki átadás átvétel, nagyvonalúságát, kifogásolták. szóváltották, hogy garanciális javításokat általában nem kellő gondossággal végzik, a megállapított hibák miatt pedig a beruházó és a kivitelező végeláthatatlan vitába bonyolódik, ami késlelteti a beköltözést.

a kereskedelem és a vendéglátóipar munkáját érintő bejelentések többnyire az ellátási gondokra, a kiszolgálás nem megfelelő kulturáltságára hívták fel a figyelmet.

Építésrendészeti ügyekkel összefüggésben főként az építési engedélyek kiadásának elhúzódását, a határozatokban foglalt döntések szakszerűtlenségét, megalapozatlanságát kifogásolták a bejelentések írói: az államigazgatási ügyekben egyébként 1968-ban országos utóvizsgálatot tartottak, s ennek eredményeként számos, az ügyintézés javító intézkedés született.

a lakosságtól érkezett bejelentéseket a népi ellenőrök számon tartják és rendszeresen értékelik. a munkatervek kialakításánál gondot fordítanak arra, hogy a jelzések alapján az érintett problémákat behatóan, széles körben kivizsgálják, s így ne csak az egyedi panaszokat lehessen orvosolni, hanem a hibákat, hiányosságokat kiváltó okok megszüntetésére is szülessenek átfogó intézkedések./mti/

--

bb. 6. magyar - ndk kooperáció oktatófilmek gyártására

i vt/j/zs/il la

1969. február 26.

két esztendeje alakult meg a magyar - ndk tanszercserével foglalkozó vegyesbizottság, amely határozatban rögzítette, hogy még az idén elkezdik oktatófilmek közös gyártását.

/folyt.köv./

Zsuzs

- 4 -

bb. 6. / magyar ... folyt./ il

az év hátralevő részében mindkét fél egy-egy filmet készít a matematika tanításhoz, s a következő esztendőben is ezt a témát helyezik előtérbe. a filmek 35 milliméteres színes változatban készülnek, közös szakmai anyag és forgatókönyv alapján, csaknem egészében trükk-rajzos megoldással. 1970-ben már két-két témát filmesítenek meg.

az idén és jövőre is az iskolai matematika anyag egy-egy fontos részét dolgozzák fel kölcsönösen az oktatófilmekben. a távlati terveket még ebben az évben megküldi egymásnak a tanért és ndk belső partnere

az együttműködés kiterjed a tanszerkutatási módszertani eredmények cseréjére, egy-egy témát lezáró tanulmányok kölcsönös elemzésére, szakemberekből álló delegációk magyarországi illetve ndk-beli látogatására is./mti/

--

bb. 7. új képeskönyv sopronból

vid fm/il ká la

1969. február 26.

a panoráma könyvkiadó gondozásában a népszerű utikönyvsorozatban képeskönyv készül sopronról. szövegét dr. csatkairendre kossuth-díjas művészettörténész állította össze a könyvet díszítő 120 fotót pedig járay rudolf fotóművész, az mti munkatársa készítette./mti/

--

bb. 8. ösztöndíj - a központi kulturális alapból

i pr/tm/zs/il la

1969. február 26.

a művelődésügyi minisztérium színházi főosztálya és a színházművészeti szövetség első ízben döntött azokról az ösztöndíjakról, amelyeket a központi kulturális alapból adnak fiatal vidéki színészeknek.

/folyt.köv./

Zsuzs

- 5 -

bb. 8./ ösztöndíj ... folyt./ 11

16 név került a listára, valamennyien az elmúlt öt év folyamán kerültek ki a főiskoláról, s színházukban kiemelkedő munkát végeztek. az ösztöndíj egy évadra szól. a havi 600 forintos támogatást erre az évadra a következők kapták: dózsa lászló/debrecen/, liska zsuzsa, molnár piroska /szeged/, vajda mártá /pécs/, kardos gábor, kovács lajos /békéscsaba/, s. tóth józsef /győr/, koltai róbert /kaposvár/, ábrahám istván, horváth lászló/kecskemét/, dobos ildikó, markaly gábor /miskolc/, székely gábor, szombathy gyula /szolnok/, továbbá balázs péter és jócs lászló /veszprém./mti/

--

bb. 9. „bujócskázni”, az angolnak

vid kz/mén/ká/11 la

1969. február 26.

tizenhatmillióra becsülik a balatonban élő angolnak számát. a halászoknak azonban csak nagynéha, s összeségében elenyésző mennyiségben sikerül hálójukba keríteniük ezeket az értékes halakat. a sikertelenség felelevenítette azt a régi hiedelmet, amely szerint ez a halfajta akár szárazföldön is képes „gyalogolni”. emellett szólt az a körülmény, hogy a balatontól 30-50 kilométerre lévő tavakban is több alkalommal fogtak angolnát. a tüzetesebb utánjárás azonban kiderítette, hogy ezek a tavak valamilyen módon mindig összeköttetésben állnak a balatonnal, mindössze egyetlen olyan somogy megyei halastóban fogtak angolnát, amely nem függ össze a balatonnal. itt azonban mindössze 10 méterrel kellett megtenniük szárazföldön a kígyóformájú halaknak. mindezek alapján kétségtelen, hogy az angolnak a balatonban vannak. a halászok kísérleteket kezdtek az üzemszerű angolnafogás módszereinek kidolgozására. az eddig kipróbált „cselek”, közül a síó szilipnél felállítandó csapda ígérkezik a legjobbnak./mti/

--

bb. 10. muzeum a szocialista tisztképzés történetéről

1 vt/tr/zs/11 cz

1969. február 26.

a zalka máté katonai műszaki főiskolán megnyílt a szocialista tisztképzés történetének főbb állomásait megőrző múzeum. a katonai tanintézet tanárai, munkatársai több hónapos kutató és szervezőmunka eredményeként állították össze a múzeum gazdag dokumentációs anyagát./mti/

--

- 6 -

led

bb 11. másfél tonnás műkincs-szállítmány - budapesti kiállítás az ermitázs anyagából 350 ezernél több látogatót vár a szépművészeti múzeum

1 tf/gk bh zs la

1969. február 26.

másfél tonnás szállítmányként 17 jókora ládában kubai szoborgyűjtemény érkezett budapestre - ebből az anyagból rendezi meg idei első kiállítását a szépművészeti múzeum. a nyitány szombaton lesz. a márványcsarnokban helyezik el a kubai művészek munkáit, amelyek korábban prágai tárlaton szerepeltek. jobbára fából és fémből formált - a kubai művészet stílusjegyeit magukon viselő - kompozíciókat láthat a közönség. a gyűjtemény negyven alkotásból áll.

a következő hónapokra sokrétű, színes programja van az ország legnagyobb művészeti tárházának - tájékoztatta az mti tudósítóját dr. garas klára főigazgató. elmondta, hogy a tavalyi is meghaladó forgalomra számítanak ebben az évben. 1968-ban egyébként rekordot ért el a múzeum: 350.000 vendéget fogadott, 50-60 ezerrel többet, mint a megelőző években.

a forradalmi ihletésű grafikák nemzetközi tárlatát ígéri a kiállítási naptár április elejére. a XIX. század elejétől daumier műveivel kezdődően/ egészen napjainkig terjed az anyag. értékes művekkel büszkélkedhet ebben a témában a szépművészeti múzeum, ahol több mint száz ezer mű sorakozik a grafikai gyűjteményben. a tárlatra, amely a tanácsköztársasági jubileumhoz, illetőleg a felszabadulási évfordulóhoz kapcsolódik, többek között moszkvából is várunk forradalmi témájú műveket.

nemcsak a múzeumnak, hanem az 1969-es országos kulturális programnak is kiemelkedő eseménye lesz az ermitázs válogatott kincseinek budapesti bemutatása. ez a tárlat a tavasz végén esedékes: XVII-XX. századi francia mesterművek vendégszerepelnek nálunk. viszonzásul - a magyar-szovjet kulturális egyezmény alapján az ermitázsban a szépművészeti múzeum világhírű spanyol mesterműveiből láthat majd az ottani közönség egy tárlatra valót.

rejtett kincsek a szépművészeti múzeumban címmel kerülnek a nyilvánosság elé olyan becses festmények, szobrok és grafikák, amelyeket eddig még nem láthattunk az állandó kiállításokon. sok közöttük az új szerzemény és a frissen restaurált alkotás is illetőleg az olyan mű, amellyel kapcsolatban a művészettörténészek új tudományos megállapításra jutottak. szeptemberre időzítik a bemutatót, azokra a napokra, amikor a magyar tudományos akadémián körülbelül ezer résztvevővel nemzetközi művészettörténeti kongresszus tanácskozik.
/ folyt.köv./

- 7 -

8.25/szb kc 9h

9.20 la

bb 11. 1. folyt. /másfél tonnás műkincs..../

négy évenként tart ülést a képzőművészek tudós szakemberei-
nek interparlamentáris testülete, legutóbb Bonn; azt megelő-
zően pedig New York volt a hasonló esemény városa. még annyit
az említett tárlathoz, hogy annak legkiemelkedőbb látványa
Leonardo da Vinci „bronzlovas”, -a lesz- több példányban.
egyét a szépművészeti múzeum sajátjaként állít ki /erről kü-
lönben nem egy művészettörténész azt vallja, hogy saját műve a
mesternek, mások szerint csak a ló az, megint mások „Leonardo
után készült”, - szakvéleményt adnak/, két példány Angliából
érkezik, egyet pedig a New York-i Metropolitan Museum küld el.

Rembrandt halálának 300. évfordulója idején, októberben,
a mesternek és tanítványainak Budapesten őrzött képeiből és
grafikáiból rendez kiállítást a szépművészeti. /mti/

bb 16. „mereglys”, falú, „padmalyos”, kemencéjű lakóház
Jánkmajtison

vid/fm bh ká la

1969. február 25.

újabb jellegzetes szatmári lakóházat szerzett meg a nyir-
egyházi múzeum a sóstói skanzen részére. legfőbb érdek-
sége a „mereglys”, fal és a „padmalyos”, kemence. a lakás
padlózat nélkül készült. a földre előbb karókat vertek, s ezek
közé rakták -kézzel- a nyersvályogot. még kiszáradás előtt a
falat 2 centiméteres vastagságú törekes sárral vonták be,
csak ezután következett a „simitó”, tapasztás és meszelés.
a szabadkéményes konyhában helyezték el a „padmalyos”, vagy
ismertebb nevén a „körüljárásos”, kemencét. formáját tekintve
négyzetes, körülülhető, tetején van a szabadtüzhely. inkább
erdélyben volt elterjedt, hazánkban ma már egyedülálló.

a lakóházat 1790-ben építették. a szájhagyományok szerint
gróf Hadik András építtette kedvelt nótáriusának, Tóth Jánosnak
„hűségé jutalma fejében”, a faanyagát az uraság erdejéből ter-
melték ki, a tetejét borító nádat az ecsedi lápról szállították. /mti/

--

4294

- 8 -

9.20 lue

bb 12. nem könnyű a magyar meteorológusnak! - nemzetközileg is
versenyképesek az öt napos prognózisok

1 tz/tm-ju 1e la

1969. február 26.

a magyar öt napos meteorológiai előrejelzés nemzetközi-
leg is állja a versenyt megbízhatóság szempontjából. ebben össze-
gezhető dr. Koppány Györgynek, a központi meteorológiai intézet tu-
dományos csoportvezetőjének az az előadása, amelyet erre a hétre
tűzött napirendjére a magyar meteorológiai társaság.

az ötnapos előrejelzések készítését meteorológusaink körül-
belül öt éve kezdték meg, kísérleti jelleggel. két esztendője
minden hétfőn és csütörtökön elkészítik a prognózist a következő
öt nap várható hőmérsékletéről, és arról, hogy az ország terü-
letének mekkora részén kell jelentősebb mennyiségű csapadékkal
számolni.

ehhez „saját termésű”, adataikon kívül felhasználják azo-
kat az adalékokat is, amelyeket Moszkvából, illetve Frankfurtból
apnak az északi félteke tulnyomó részének időjárási helyzetéről.
a különböző meteorológiai tényezők várható alakulásáról. ezek a
tényezők igen bonyolult és nagyon szoros ok-okozati összefü-
gésben vannak egymással úgy, hogy még „pillanatfelvétel”, győ-
nánt is nehéz kiszámítani a sokféle erőhatás együttes követke-
ményét. ráadásul ezek a tényezők önmaguk is állandóan módosul-
nak, s így az időjárásunkra gyakorolt közös befolyásuk is folyta-
nosan változik.

tovább bonyolítja a helyzetet, hogy a Kárpát-medence
három nagy időjárási egység, a földközi tengeri, a szárazföldi
és az óceáni éghajlati öt találkozási pontja. hogy a köztük
szüntelenül folyó „pozíció-harc”, során mikor melyik kerül
átmenetileg uralkodó helyzetbe, annak kiszámítása is
olyan feladat, amellyel más tájak meteorológusai nem igen
kell birkózniok.

ugyancsak különleges probléma nálunk az „inverzió”,
vagyis a különösen télen megfigyelhető jelenség, hogy a talaj
közelségében néhány száz méter vastag rendkívül hideg légréteg
alakul ki, amelynek a tartósságát azonban nagyon nehéz kikal-
kulálni.

/ folyt. köv. /

-9-

8.45/ju ke 9''

9.25 lue

bb 12. / nem könnyű... 1. folyt./-ju

nem egyszer főként érkezett már az új, meleg levegő, de a párnát nem tudván felszakítani, csak felette helyezkedhetik el. ilyenkor dordul elő és idén is nem egyszer megtörtént, hogy az ország legmelegebb pontja a kékestető volt, amely kiemelkedett a párnából.

mindezeknek a nehézségeknek ellenére öt napos előrejelzéseink - amint ezt pontos statisztika bizonyítja - semmivel sem kevésbé megbízhatók, mint a külföldi hasonló prognózisok. számszerűen: a hőmérsékletre vonatkozó előrejelzések 2-3 fokos pontossággal az eseteknek télen általában 75, nyáron 85 százalékában, évi átlagban tehát 80 százalékos valószínűséggel beválnak. /mti/

bb 13. magyar küldöttség is résztvett a berlini nemzetközi jogásztanácskozáson

i bc/gg-ju zs la

1969. február 26.

a dél- és kelet-ázsiai folyó anti-imperialista harc problémáiról rendeztek a napokban tudományos ülés-szakot berlinben az ndk jogász-szövetségének meghívására a tanácskozáson a magyar jogász szövetség küldöttsége is résztvett. a delegáció vezetője, dr. timár istván, a magyar jogász szövetség elnökségének tagja hazaérkezése után a konferenciáról az mti munkatársának elmondotta:

- a berlini tudományos ülés-szak napirendjén három kérdés-csoport szerepelt. az egyik az amerikai imperializmus vietnami agressziója és háborus bűnei elleni harc volt, valamint a nyugatnémetek részvétele a vietnami háborúban. a másik: a nyugatnémet és a japán imperializmus expanzív politikája kelet-ázsiaiában, végül a harmadik téma a nemzeti felszabadítási mozgalom helyzete és feladatai dél- és kelet-ázsiaiában, és a népek harca a neo-kolonializmus ellen. az egyes kérdések vitáját a berlini humboldt egyetem professzorainak előadásai vezették be, amelyeket az elsősorban érintett államok - vietnam, korea, és mások - képviselőinek részletes és jelentős részben új tényanyagot tartalmazó hozzászólásai, majd más külföldi résztvevők felszólalásai követték. az új tényanyag elsősorban a nyugatnémetek és japánok hadiszállításokban, hitelek nyújtásában és egyes állampolgáraik személyes részvételében megnyilvánuló támogatásra vonatkozik.

/ folyt. köv./

8.50/ju Hc 911

-10-

9.25 Hc

bb 13. / magyar küldöttség ... 1. /folyt./-ju

- az ndk jogászaik kívül nagy számban vettek részt külföldi jogászok is az üléseken, részben az európai szocialista országokból, részben egyes nyugati országokból. a vietnami kérdés vitájában küldöttségünk nevében beszámoltam a magyar népnek a vietnami nép iránt tetteiben is megnyilvánuló szolidaritásáról, s ismertettem a magyar jogászok szerepét a vietnami háborúval kapcsolatos nemzetközi jogi kérdések kidolgozásában. a konferencián elhangzott új adatokat, valamint a rendelkezésünkre bocsátott kitűnő dokumentációs anyagot, amely alapos kutatómunkát tükröz, a magyar jogászokkal és a magyar közvéleménnyel meg fogjuk ismertetni. az ülés-szak teljes anyag a rövidesen publikálásra kerül. az egész anyagot sürgősen eljuttatják a párizsban tárgyaló vietnami delegációhoz. /mti/

bb 17. folytatják a középkori kőszeg városfalainak feltárását, város-múzeum, a belvárosban

vid/fm-ju ká la

1969. február 26.

döntés született arról, hogy folytatják kőszeg középkori városfalainak feltárását. az 1328-ban városi rangra emelt kőszeg károly róbertől 10 éves adómentességet kapott, hogy a települést vegye körül fallal és vízesárokkal. ekkor készült az 5 méter magas terméskőfal, valamint a vízesárok.

kibontásuk különleges feladatot jelent a szakembereknek: a később terjeszkedő város több háza ugyanis valószínűleg ráépült a városfalra. a feltöltött vízesárokra helyenként patricius házakat emeltek. szanálásokra kerül sor, főleg a városképet rontó gyenge állagu, értéktelen házakat tüntetik el.

a jurisich-vár és a hősök tornya környékbeli városfalat a múlt években már kibontották. bemutatják az ittteni gyilkosfolyósót, amely a városfalba épült, és sűrűn elhelyezkedő lőrésből küldték a gyilkos lövedékeket a várvédők az ellenségre. a 2 km területű városfal teljes kibontása 1975-re készül el. ekkor átrendezik a városközpontot, amelyből mintegy kiemelkedik a középkori kőszeg, ez azonos a jelenlegi 10.000 lakosú település történelmi belvárosával. itt olyan műemléki egység tárul majd a néző elé, amely közép-európai viszonylatban ritkaság: valószínűleg város-múzeum, az egykori vízesárokban sétányt alakítanak ki. /mti/

-11-

Hc 920

9.40 Hc

bb 15. csaknem 2500 női mezőgazdasági mérnök - a kisz és a nőtanács közös vizsgálata

i di/tm bh zs la

1969. február 26.

elkészült a jelentés a kisz központi bizottságának és a magyar nők országos tanácsának közös vizsgálatáról, amely - országos adatok tükrében, valamint a kertészeti, az erdészeti és faipari egyetem, illetve a debreceni és a keszthelyi agrártudományi főiskola 1956-ban, 1961-ben, 1965-ben és 1966-ban végzett hallgatóinak sorsán keresztül képet ad a mezőgazdasági mérnökök helyzetéről. a statisztikából kiderül, hogy hazánkban eddig a „gyengébb nem” képviselői közül csaknem 2500-an szerezték az agrár-, kertész és erdőmérnöki diplomát. a felszabulás előtt a nők előtt zárva volt az agrárértelmiségi pálya; az első erdőmérnök 1952-ben végezte el az egyetemet. napjainkban az agrárjellegű felsőoktatási intézmények hallgatóinak 23 százaléka nő, s évente 100-120-an fejezik be tanulmányukat az egyetemeken és főiskolákon. megszívlelésre méltó azonban a figyelmeztetés: az utóbbi években még az elismerten nőknek való szakmákban és szakokon is csökkent a lányok aránya az egyetemeken, holott a felsőoktatási intézmények vezetőinek kedvező véleménye a hallgatóknak tudásáról, szorgalmáról és hivatáskeresetéről.

a felmérés adatai szerint a mezőgazdasági mérnökönők 20.3 százaléka a termelésben, ezen belül 48.9 százaléka a nővénytermesztésben, 25 százaléka pedig az állattenyésztésben és a kisegítő üzemágakban dolgozik.

a termelőszoövetkezetekben például minden negyedik származékos vezető nő, s közülük minden harmadik fiatal. a vizsgálat arra is rámutatott, hogy a mérnökönők 44 százaléka szakképzettségének teljes egészében, 40 százaléka csak részben megfelelő munkakörben dolgozik, míg 16.4 százaléka a végzettségétől és képesítésétől idegen területen helyezkedett el.

a vizsgálat tapasztalatai nyomán egyebek között azt a következtetést is vonták le, hogy a nőknek elsősorban a számukra kedvezőbb feltételeket kínáló szakmában, illetve karokon kell lehetőséget adni tanulásra, s az alkatuknak jobban megfelelő munkakörök betöltésénél részesítsék előnyben őket. erre kínálkozik is lehetőség, hiszen a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban 22.8, az egyetemeken és főiskolákon 28, a kutató intézetekben 31.2, az állami gazdaságok központjában pedig mindössze 17.6 százalék a foglalkoztatottak között a nők aránya. /mti/

9.06 bh kc 920

9.40 L

- 12 -

bb 14. borcimke kiállításra készülnek tokajban

vid/fm-ju ká la

1969. február 16.

a tokajhegyaljai történelmi borvidék egykori szőlőbirtokosai évtizedeken át versenyeztek, hogy a „drága nedűvel” töltött palackokat minél díszesebb címkékkel hozzák forgalomba. voltak olyan birtokosok - mint a sárospataki herceg windischgraetz lajos, a mádi tischler-nővérek, a tolcsvai dessewffy géza, az olaszliszka gróf lónyai elemérné, stefánia belga hercegnő - akik évente több új címkét nyomtattak és azokon a szép tokaji tájon kívül feltüntették azokat a díjakat, amelyeket boraik a különböző versenyeken nyertek.

a hegyaljai zárt borvidék 28 községéből pap miklós, a tokaji helytörténeti múzeum vezetője mintegy husz évi munkával több mint 600-féle ilyen díszes címkét gyűjtött össze. ezeken kívül több olyan palackcímké van birtokában, amelyek külföldön termelt borokat „tokay”, névvel propagálnak. a kis gyűjteményt a lengyelországi tarnobrunnban élő lipóczy norbert volt tállai szőlőtulajdonostól kapta ajándékba, aki szerint a világon jelenleg mintegy 60-70 féle különböző külföldi bor kerül „tokay”, vagy hasonló márkával forgalomba. így például számos államban, - köztük franciaországban, belgiumban, az egyesült államokban, izraelben - a hazánkból exportált valósi hegyaljai borokon kívül „alsace tokay”, „tokay d'alsace”, „izrael tokay”, „varmel tokay”, és „flurlinger tokayer”, feliratu címkékkel ellátott, palackozott bort is árusítanak. pap miklós kimutatta, hogy egyes országoknak volt bizonyos kapcsolata hegyaljával és borkereskedők ezért is használják címkéiken a világhírű nevet, így - többek között - schwendi lázár osztrák hadvezér - aki 1567-ben tokaj várát ostromolta - a hegyaljai dombokról szekérszámba szállította a szőlővenyigét elszászba, ahol azokat elültették. így az alsó- és felső-elszászban termelt borok jó része még ma is „tokay”, feliratos palackokban kerül a piacra.

pap miklós az összegyűjtött borcímkékből az idén kiállítás rendez. a tokaji il. rákóczi ferenc általános iskola helytörténeti szakkörének segítségével egy-egy hegyaljai község legdíszesebb címkéit külön tablókön mutatják be, és kiállítják a „tokay”, névvel forgalomba kerülő külföldi borok palackdíszítését is. az érdekes kiállítás abszürret idején nyílik meg a tokaji művelődési klubban. /mti/

9.27/14 kc 10 20

-13-

bb 18. folytatják a tiszta-kutatásokat

vid-kz/mné szb ká

1969. február 26.

az idén folytatja több mint egy évtizede megkezdett munkáját a szegedi józsef attila tudományegyetemen működő magyar tiszakutató társaság. a gyűjtéseket, vizsgálatokat a jövőben komplex jellegűvé teszik. a tiszta és a marosmenti városok és községek fiatal biológus tanárai közül új tagokat vettek fel. valamennyien részlettémákat vállaltak a tiszta élővilágának kutatási komplexumában. a társaság új elnöke dr. horváth imre tanársegéd professzort választottak. a munkát, mint az új elnök az mti munkatársának adott tájékoztatójában rámutatott, a tiszafüredi folyószakaszra összpontosítják. a tiszta 11. vízlépcső megépülése következtében ugyanis ez a terület a következő években fokozatosan víz alá kerül. fontos, hogy ennek előtte megtörténjen a zoológiai és botanikai feltárás, a vidék élővilágának leírása. az eddig csak időnként vízborította terület a vízlépcső elkészülte után fokozatosan tavi jellegűvé válik, s ennek megfelelően alakul majd a növényzete és az állatvilága is. a változás minden szakaszát figyelemmel kísérik és megörökítik. a kutatási terv egyes részletei a nemzetközi biológiai kutatások programjában is szerepelnek. /mti/

bb 20. „kallódó” nyersanyagok után kutatnak borsod megyében

vid-kz/mné szb ká

1969. február 26.

munkabizottságokat alakított borsod megye nyersanyagainak felkutatására a magyarhoni földtani társulat északmagyarországi szakosztálya. a munkabizottságok tagjai - geológusok, bányamérnökök, a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatói - társadalmi munkában feltérképezik azokat a nyersanyag lelőhelyeket, amelyek a későbbiekben új ipari üzemek telepítését teszik lehetővé. a bódva völgyében mészkövet, márgát és agyagot keresnek. pontosan körülhatárolják az előfordulási helyeket és javaslatot dolgoznak ki a hasznosításukra. a megye legkevesbé iparosított vidékén - a bodrog-közben - légtalpai nyersanyagok után kutatnak. egy másik munkacsoport a szénbányák környékén levő ugynevezett „alábányászott”, területek talajvizsgálati módszereit dolgozza ki. a cél az, hogy a további építkezésekhez megfelelő biztonsággal határozhatók meg az ilyen talajok hordképességét, a felszín alatti rétegek szilárdságát, vízáteresztő képességét és egyéb tényezőit. /mti/

9.35/szb 4c 1020

-14-

bb 19. derkovits-emlékmű készül

vid-fm/tné bh ká la

1969. február 26.

szombathelyen, az épülő derkovits városrészben, az óvoda és az iskola közötti téren emlékművet állítanak a város nagy szülőttjének, derkovits gyulának. a képző-és iparművészeti lektorátus majthényi károly vasi szobrászművészt bízta meg az emlékmű megtervezésével és kivitelezésével. /mti/

bb 21. virágzik a téltemető

vid/kz bh la

1969. február 26.

a balaton vidékén az utóbbi napokban több jelét látni a tavasz közeledtének, a tó jégpáncélja, bár még nem töredezett fel, téli sportra már alkalmatlan. a jég tetején megindult a kásásodás, s aulról is megkezdte romboló munkáját a víz. a természet is jelzi, hogy már nem tartja magát sokáig a tél. a tó partjának szélvédett, déli lejtőjű lankáin feltűntek a tavaszodás első jelei. aszófő közelben kibontotta szirmait hazánk egyik ritka virága, a téltemető. /mti/

bb 22. ajándék a vietnami gyerekeknek

vid/fm.bh ká la

1969. február 26.

a szécsényi járás tizenkét községének asszonyai - a nőtanács vietnami szolidaritási akciója keretében - takarókat készítenek a vietnami gyerekeknek. a palócmotívumokkal himzett takaró -háromszáz lány és asszony mintegy ötezer forint értékű társadalmi munkájával - most készültek el. március 8-án, a nemzetközi nőnap ünnepségeken adják át az ajándékot a vietnami nép képviselőinek. /mti/

9.43 bh 4c 1021

- 15 -

bb 23. dunaujvárosi üzemek - a fiatal művészek mecénásai

vid/fm-ju ká la

1969. február 26.

dunaujvárosban - az első öt után - a közelmúltban további három fiatal művész telepedett le, a városi tanács számukra is műtermes művészlakást biztosított. munkaheletőségükről fejlődésükről és megélhetésükről is gondoskodtak. négyen, - akiknek tanári képesítésük is van, - különböző iskolákban tanítanak és emellett alkotnak. legutóbb a dunai vasmű, a papírgyár, a vasbetonipari művek, és 26. építőipari vállalat kötött szerződést egy-egy fiatal művésszel, akik részükre művészeti alkotásokat készítenek.

a művészek zsűrizett alkotásait az üzem megvásárolja.

/mti/

--

bb 24. vikendtelep a mezőkövesdi zsóri-gyógyfürdő mellett

vid/fm-ju ká la

1969. február 26.

a reumatikus megbetegedések gyógyítására alkalmas mezőkövesdi zsóri gyógyfürdő mellett új vikendtelepet alakítanak ki. a mezőkövesdi községi tanács mintegy tíz holdas területét sajátított ki a fürdő szomszédságában; itt magánosok részére 40 „ hétvégi „ telket parcelláztak. most újabb területek igénybevételével további felosztásra kerül sor, s így az idén összesen száz telket juttatnak azoknak, akik hétvégi házat akarnak építtetni.

mind nagyobb mértékben érdeklődnek a gyógyfürdő iránt a vállalatok is. a korábbi években a diósgyőri Lenin kohászati művek, a diósgyőri papírgyár, a borsodi szénbányák létesített itt vállalati üdülőket. azokat utalták ide gyógykezelésre, akik vizes, nagy hőingadozásoknak kitett munkahelyeken dolgoznak, ahol munkahelyi ártalom a reumatikus megbetegedés. a községi tanács az új jelentkezők közül üdülő építésére alkalmas telket juttatott többek között a mezőnagymihályi állami gazdaságnak, a borsodnádasi lemezgyárnak, valamint több ktsz-nak, amelyek saját anyagi erőforrásaikból már az idén megkezdik az építkezést.

/mti/

--

9.50/ju ke 10?

-16-

11.10. Dny

bb 25. önrakodó rönkszállító pótkocsi exportra

vid/kz/mné-ju ká la

1969. február 26.

önrakodó rönkszállító pótkocsikat készít készthelyi gyula erdőmérnök ujitása felhasználásával a kaposvári mezőgazdasági gépjavitó állomás. a traktorhoz kapcsolható pótkocsi megrakásához a traktor vezetőjén kívül mindössze egy munkás szükséges. az egyik legnehézebb és legbalesetveszélyesebb erdei munka - a rönk- fel és lerakás, illetve szállítás - gépesítése oldódott meg ezzel. nemcsak belföldön, de külföldön is nagy sikert aratott. az első külföldi megrendelések Lengyelországból, az ndkókból, hollandiából, svédországból és jugoszláviából érkeztek. /mti/

--

bb 27. még az idén megkezdik a gyógyítást a kazincbarcikai kórházban - 1970-ig 25 borsodi községben épül orvosi rendelő

vid/fm-ju ká la

1969. február 26.

borsod megyében a harmadik ötéves terv hátralevő két évében mintegy 150 millió forintot költenek az egészségügy fejlesztésére. ebből az összegből befejezik a kazincbarcikai 450 ágyas kórházrendelőintézet építését. ahol még ebben az esztendőben megkezdik a gyógyítást. a kórházban a két- és négyágyas betegszobákon kívül emeletenként társalgót, ebédlőt rendeznek be. három műtő, röntgen-részleg, laboratórium és különféle terápiás eszközök szolgálják majd elsősorban a szuha- és sajóvölgyi bányavidék lakosságának gyógyítását.

új rendelőintézetet kap a megye két fejlődő járási központja: mezőkövesd és szerencs. az új rendelők elsősorban a miskolci egészségügyi intézményeket terhelmentesítik.

a falusi egészségügyi helyzet továbbjavítására - állami támogatásból és a helyi tanácsok saját eszközeiből - 25 helyen létesítenek orvosi - fogorvosi rendelőt. a harmadik ötéves terv-időszakban fognak hozzá a szikszói kórház rekonstrukciójához és bővítéséhez is. /mti/

--

10.10/ju ke 10?

-17-

bb 26. óriás molekulák védik a sebhelyeket - korroziógátló hulladékból

vid-kz/mné bh ká la

1969. február 26.

uj nagyhatású korroziógátló anyagot állítottak elő a veszprémi nehézipari kutató intézet szakemberei. elsősorban a hűtésre használt tömény só és sav-oldatokba keverve védi a fémötvözeteket az agresszív vegyületektől. a szakemberek főképpen a vegyiparban és az élelmiszeriparban jósolnak nagy jövőt az új „antikorin”, nevű anyagnak. a sajátos szerkezetű új védőanyagot hosszas kísérletekkel a növényi olaj feldolgozásánál keletkező hulladékból állították elő. az eddig csatornába vezetett hulladékanyagok azzal hívták fel „magukra”, a kutatók figyelmét, hogy rendkívül nagy molekulák „felfedezik”, a fémek legkisebb sérüléseit is és nyomban rátelepednek a sebhelyekre és ezzel szigetelik, illetve megóvják őket a további pusztulástól. az antikorin iránti nagy érdeklődés miatt a gyors gyártásra maga a kutató intézet rendezkedik be elsőnek. kísérleti üzemben még az idén megkezdik a termelést. /mti/

bb 28. fejlődnek, gazdagodnak a vas megyei vend községek

vid/fmbh ká la

1969. február 26.

az utóbbi években nagymértékben fejlődött vas megyében a szentgotthárdi járás hét vend nemzetiségű községe. a megyei tanács külön határozatban is intézkedett a vend községek mezőgazdasági termelésének fellendítéséről. fokozatosan felujtják a gyümölcsösöket, nagyobb mennyiségű műtrágyával fokozzák a szántóterületek, rétek, legelők hozamait. e felvák dolgozóinak fel szabadulás előtti nyomorára vet fényt a megyei levéltárban őrzött „nemzetvédelmi jelentés”, amely dr. szentlászlói vargha sándor szavait idézi: „a vend vidék nyomorog, felszőlőknön, apátistvánfalván körülbelül 400-400 ember van kenyér nélkül.”

a vend vidék dolgozó parasztjainak többsége ma tagja a mind jobban működő szakcsoportoknak, jelentős jövedelemre tesznek szert a szentgotthárdi állami gazdaságban, az erdőgazdaságban, továbbá sokan találnak munkát a szentgotthárd üzemeiben is.

ezen a vidéken 1945 előtt szinte ismeretlen volt a rádió. ma minden házban rádió szól, számos lakásban ott a televízió, és csupán felszőlőknönre naponta mintegy 250 ujság jár. apátistvánfalván, orfaluban, szakonyfaluban új iskola épült, megsokszorozódott a nevelők száma. alszőlőknön korszerű autóbuszvárót, rábatótfalu, kétvölgy klubházat, orvosi rendelőt, apátistvánfalva művelődési otthont, vegyesboltot kapott. s itt épült fel több mint egymillió forintos beruházással a járási uttörőtábor is. /mti/

- 18 -

10.40 bh lca 10.11

JHE Dmi

bb 30. napirenden: a tudományos növényvédelem - folytatta munkáját a növényvédelmi értekezlet

t fj/tr bh je cz

1969. február 26.

szerdán a technika házában folytatta tanácskozását a XIX. növényvédelmi tudományos értekezlet. a kutatók bejelentették: a hazai mezőgazdaságban rövid időn belül bevezetik a tudományosan megalapozott növényvédelmi előrejelzést. az elmúlt évben már egyesítették az összes előrejelzéssel foglalkozó szervezetet, a hálózatba bevonták az élelmiszerfeldolgozó vállalatok prognózist végző részlegeit is. a nemzetközi szervezeteken keresztül Európából és Amerikából összegyűjtötték az előrejelzés eszközeire és módszereire vonatkozó adatokat. a külföldi anyag, valamint a hazai elméleti és gyakorlati eredmények ismeretében az újonnan megalakított előrejelző központ munkatársai összeállították a tudományos igényű módszertani könyvet. az ebben leírt eljárásokat egy-két év alatt azonosítják, illetve ellenőrzik, majd országszerte bevezetik a tudományos növényvédelmi előrejelzést.

a tanácskozáson felmerült: az utóbbi években több esetben joggal kifogásolták a termelőüzemek, hogy nem megfelelő a kémiai anyagok minősége. a múlt évi vizsgálatok számos esetben mutattak ki hatóanyaghiányt, ami azért is veszélyes, mert a termelőt a dózis emelésére ösztönzi. idén napirendre kerültek a korszerű minőség-vizsgálatok. az agrortörténet új laboratóriumot szervezett, ahol ellenőrzik a külföldről behozott készítményeket. javasolták azt is, hogy az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézetben külön részleget állítsanak fel, amely - a kermihez hasonlóan - hatósági alapon léphet fel a vítés esetekben és megvédheti a termelőt a minőségi hibából eredő károktól. /mti/

bb 29. elhunyt lakatos tiborné

tm bh la

1969. február 26.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésűje. temetése március 1-én, 15 órakor lesz az óbudai temetőben.

/mti/

mszmp III. kerületi bizottsága

12.15/szb

-19-

bb 31. az átszervezés utáni első évben eredményesen oldotta meg fő feladatait az mhsz - munkaértekezlet az országos központban

t vt/j-ju cz

1969. február 26.

kibővített munkaértekezletet rendeztek szerdán a magyar honvédelmi szövetség országos központjában. a tanácskozáson - amelyen oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes is részt vesz - uszta gyula altábornagy, az mhsz főtitkára tartott vitaindító bevezetőt. részletesen elemezte az átszervezés utáni első esztendő, 1968 tapasztalatait, a pozitív és negatív jelenségeket egyaránt. hangsúlyozta: megállapítható, hogy az mhsz fő feladatait 1968-ban - meglevő problémák ellenére - eredményesen oldotta meg. erősödött a szövetség politikai felvilágosító tevékenysége.

az mhsz klubok tagjai kiveszik részüket a szövetség különböző objektumainak építési, felújítási munkáiból. örvendetes, hogy az üzemek, vállalatok, intézmények, tanácsszervek egyre hatékonyabban támogatják a szövetséget a feladatainak ellátásához szükséges bázisok megteremtésében. az mhsz tekintélyének növekedését bizonyítja, hogy megélték az érdeklődés a klubok tevékenysége iránt. a tagok egyéni törekvései és a honvédelmi érdekek mindinkább összhangba kerülnek a klubok tevékenységében. vannak azonban olyan tapasztalatok is, hogy egyes területeken nem minden esetben tartják be a működési szabályzat előírásait.

elmondotta a főtitkár a továbbiakban, hogy a társadalmi összefogás, a művelődésügyi és az mhsz szervek többségének jó munkája nyomán már mutatkoznak kezdeti eredmények a honvédelmi ismeretek iskolai oktatásában, amit az idei tanévben vezettek be. az intézkedés pedagógusok szülői és tanulói között egyaránt megértésre talált. megemlítette a főtitkár azt is, hogy jól halad az iskolai honvédelmi napok előkészítése, feltételeinek biztosítása.

a vitában felszólalók alátámasztották, hogy az átszervezés óta megnőtt az mhsz tekintélye. beszéltek arról, hogy a helyi mhsz szervek igyekeznek mind szorosabb kapcsolatot, együttműködést kiépíteni elsősorban az ifjúsági szervezetekkel. sok helyen értékes támogatást nyújtanak az mhsz-nek a különböző állami és társadalmi szervek. a szolnoki járásban például egy év alatt több mint félmillió forintot adtak bázisok létesítésére. megerősítették a felszólalók, hogy az üzemek, vállalatok, intézmények fokozódó anyagi támogatást nyújtanak az ott működő mhsz szervezetnek, megállapították, hogy az átszervezés óta lényeges és előnyös változás következett be az mhsz működéséhez szükséges szervezeti és technikai feltételek biztosításában. /mti/

12.30/szb

-20-

el
1330 Dm

bb 32. 20 ezer kisbárány a hortobágyon

vid/kz-ju ká cz

1969. február 26.

az elmúlt esztendő során az ország legnagyobb juhászát alakították ki a hortobágyi állami gazdaságban. az óriási kiterjedésű szikes legelőkön több mint 60 ezer juhot tartanak s a juhtenyésztés a gazdaság egyik fő bevételi forrása. a puszták különböző részein lévő hodályokban befejezéséhez közeledik a jugok ellése. voltak olyan napok február elején, amikor 1000 kisbárány látott napvilágot. eddig több mint 20 ezer kisbárny született a hortobágyi állami gazdaságban. a hagyományos pusztai állattenyésztési eljárások mellett korszerű nevelési és tartási módszereket is alkalmaznak. a borsósi központban itatással nevelik a bárányokat s ezzel jelentős mennyiségű juhtejet takarítanak meg. pecsenyebárányból több ezret küldenek exportra az idén. /mti/

--

bb 33. tavaszodik a szeged környéki vadvizeken - megjöttek a bibicek, vonulnak a vadludak

vid/kz-ju ká cz

1969. február 26.

a februári enyhésig hazacsologatja a földközi tenger partjain telelt madárseregeket. a szeged környéki vadvizekre elsőnek a vadludak érkeztek meg. a hóbunda alól kiszabadult zöld mezőkön megtalálják táplálékukat. rövid pihenő után azonban újból csapatokba verődnek és indulnak hazájukba, északabbra. ugyancsak növekvő számban érkeznek a tavasz bóbítás hírnökei, a bibicek. megjöttek a lármás réceseregek és megszállták a jégpán-

céltól megtisztult tavakat. /mti/

--

bb 34. a nehézipari minisztérium tájékoztatója a széndioxid-helyzetről - megérkezett az első külföldi szén-szállítmány

1 tz/sz/gk-ju cz

1969. február 26.

a nehézipari minisztérium a következő tájékoztatást adta a magyar távirati iroda munkatársának:

/ folyt. köv. /

-21-

12.35/szb

el
1330 Dm

bb 34. / a nehézipari ... 1. folyt./-ju

- ismeretes az ország közvéleménye előtt a szénsavtermelő vállalat répcelaki üzemében január 2-án bekövetkezett súlyos baleset. ennek kapcsán az üzemi berendezések egy része is használhatatlanná vált. a szakértői bizottság jelentését - mint ugyancsak ismeretes - a minisztertanács megtárgyalta és meghozta a szükséges határozatokat. ennek alapján bizonyos helyreállítási, illetőleg újjáépítési munkákat haladéktalanul meg kell kezdeni, aminek eredményeképpen a következő félév elején a részleges termelés megindul.

- közvetlenül a baleset után a tartalékok igénybevételevel igyekeztünk pótolni az átmenetileg szünetelő termelést, egyben soron kívüli intézkedéseket tettünk a külkereskedelmi szervekkel együtt a külföldi beszerzések érdekében. a széndioxid beszerzése és nagyobb távolságokra szállítása Európában rendkívül nehéz. az első importkötések már megtörténtek - a szállítás meg is kezdődött - ezek azonban csak töredékét fedezik a szükségleteknek. a beszerzéséhez szükséges deviza biztosítására a kormányzat minden intézkedést megtett és a további kötések érdekében is erőteljes munka folyik. mindezek ellenére márciusban az ellátás csak korlátozott mértékű lesz és a fogyasztók igényeit csupán kis mértékben tudjuk kielégíteni, a széndioxid-termékekre ugyanis a lakosság szénsavpatronokkal való ellátásán túl az iparnak és a mezőgazdaságnak is nagy szüksége van. a szénsavpatronok töltését a második negyedév elején kezdik meg.

- az ellátás tehát a következő hónapokban korlátozott lesz. a szervezett elosztás lebonyolításával a minisztertanács megbizta az illetékes szerveket. április-május folyamán már várható az ellátás javulása és a részleges termelés megkezdésével megközelíthetjük a termelés tavalyi szintjét.

- kérjük ezért a lakosság, valamint a z ipari és a mezőgazdasági fogyasztók megértését és igényeik józan, önkéntes korlátozását - fejezzük be a nehézipari minisztérium tájékoztatósa.

x x x

/ folyt. köv./

12.42/ju

ll

-22-

bb 34. / a nehézipari ... 2. folyt./-ju

a mineralimpex - amint erről a magyar távirati iroda munkatársát tájékoztatták - a szénsavkülkereskedelemben eddig, ha csekély arányokban is, de exportőrként szerepelt, most viszont az országos kőolaj- és gázipari tröszt megbízása alapján mint importőr lépett fel a piacon. az ausztriában vásárolt első, 80 tonnás szállítmány már meg is érkezett. magyar patronokban hozták a kamionok.

most a külkereskedelmi vállalat több tőkés és szocialista országban végez piackutatást a beszerzési lehetőségek felmérésére. a behozatalnak csak a külföldi piacok kínálata és a rendelkezésre álló szállítóeszközök teljesítőképessége szab határt, mert egyébként a szénsav-szükséglet biztosítására a külkereskedelem minden eddigi adminisztratív és devizális kötöttséget feloldott. /mti/

--

bb 36. több mint másfélszáz család költözött új otthonba kazincbarcikán

vid/ká-ju cz

1969. február 26.

kazincbarcika új városrészében, a tardona patak partján épülő negyedben, a most elkészült bérházakba szerdán megkezdődött a beköltözés. a nagyjából kétszobás, összekomfortos lakásokban 168 család jut új otthonhoz. valamennyi lakást távfűtéssel és gázzal láttak el. az új lakások egy részét a borsodi egyik kombinát, illetve a barcikai hőerőmű dolgozói, más részét a környező bányák Vájárai, műszaki alkalmazottai kapták.

az idén borsod megye első szocialista városában csaknem százmillió forintos beruházással újabb 353 lakást építenek. /mti/

--

12.46

ll

-23-

bb 35. famentő „expedíciók,, a tiszta hullámtérben

vid/kz bh ka cz

1969. február 26.

szolnoknál a mélyebben fekvő hullámterek egy részét elborította a víz. a szolnok megyei állami erdőgazdaság megtette a szükséges intézkedéseket az árterületeken lévő kitermelt faanyag megmentésére. a kiskörrei vizlépcső hatalmas létesítményeinek és víztárolójának helyén, abádszalók térségében, mintegy négyezer köbméter ipari fát és tűzifát termeltek ki januárban és februárban. az enyhére fordult időjárás miatt a kitermelt fa mintegy felét már nem tudták az ártérrel kiszállítani, ezért „expedíciókat,, vezényeltek az értékes faanyag mentésére. a máglyába rakott fákat lekötik, az állva maradt fákra fakoszorút helyeznek el. a nagyobb áradás esetén ezek a koszorúk felfogják a kitermelt és elszabadult rönköket, nem engedik elúszni a vízen a szervezett, gyors intézkedésekkel a középtiszta vidéken mintegy öt-hatezer köbméter értékes faanyagot mentenek meg. /mti/

bb 37. 700 ezer „déli báb,, pulyka a hajduságból

vid/bh kz ká cz

1969. február 26.

több mint 40 szakember részvételével tanácskozást tartott szerdán délelőtt debrecenben a magyar agrártudományi egyesület baromfitenyésztési szakosztálya. dr. papp györgy megyei baromfitenyésztési felügyelő és dr. szalay gyula állatorvos 10 napos franciaországi tanulmányútjának tapasztalatai alapján azokról a pulykatenyésztési módszerekről és eljárásokról tartott előadást, amelyeket az idén már a hajduságban is alkalmaznak. a csirke mellett a hajdu-bihar megyei közös gazdaságok évente 350 vagon pulykahúst visznek piacra. a tenyésztésben és a tartásban messze-mezőn figyelembe veszik a tsz-ek a piaci igényeket, a gazdaságosabb eljárásokat. a korábban tartott bronzpulykák helyett az évben már a francia pulykák kerültek előtérbe. a hajduböszörményi zója, hajdunánási micsurin és a derecskei petőfi tsz nagy törzsállományt alakított ki, s innen biztosítják az utánpótlást. ez évben mintegy 700 ezer franciaországból származó, de már hazai környezetben nevelt „déli báb,, pulykát ad a nagyüzemeknek a debreceni és derecskei keltető állomás. ezek kisebb testűek, szélesebb a mellehusuk, sokkal jobb a hus-csont arányuk, mint az eddig tartott fajtaké. /mti/

12.55/szb

kl

- 24 -

bb 38. a dunaujvárosi nagypanel szegeden -évente 1.000 lakás „érkezik,, szegedre
vid/kz ká bh cz

1969. február 26.

a csongád megyei építőipari vállalat központi telepének iparvágányára szerdán befutott a beton és vasbetonipari művek dunaujvárosi házgyárának első, kísérleti nagypanel-szállítmánya. ezután, 1972-ig, a helyi házgyár üzembehelyezéséig évente ezer lakás „érkezik,, ilyen módon szegedre. az építőipari vállalat telepéről trélerekkel szállítják tovább a lakáselemeket, az épülő új északi városrészbe, ahol öt és tízszintes lakóházak készülnek belőlük. a következő években hatezer lakásos új városrészt alakítanak ott ki előgyártott elemekből. /mti/

bb 39. időjárásjelentés

gk bh

1969. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. február 26-án, szerdán 13 órakor:

erősen felhős, párák, csapadékos idő

európa időjárásában az elmúlt 24 óra alatt lényeges változás nem történt. nyugat-, közép- és dél-európában tovább folytatódik a felhős, párák, sokfelé csapadékos, de az évszakhoz képest enyhe idő. észak-európában és a szovjetunió európai területén napközben is fagyfok alatt marad a hőmérséklet és éjszaka mínusz 20- mínusz 25 fokos fagyok is előfordulnak. a kárpát-medencében az elkövetkező nap folyamán folytatódik az erősen párák, felhős, csapadékos idő.

házánkban kedden borult, párák idő volt. országsszerte esett az eső, a déli megyék egyes helyein és a magasabb hegyekben a hó. a lehullott csapadék mennyisége főként az ország középső részén több helyen elérte a 10-18, sőt nagykátán a 19, kecskeméten a 20, kékiesen pedig a 21 millimétert.

budapesten a meteorológiai megfigyelések kezdete óta február hónapban mért csapadék 131 milliméter volt. ebben az évben ez a csapadékmennyiség már február 26-ig lehullott. az ország nyugati felében napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 1- plusz 4 foknál magasabbra, a keleti megyékben azonban plusz 8 - plusz 10 fokos maximumok is előfordultak. ma hajnalban mínusz 2 - plusz 3 fok között volt a levegő hőmérséklete. reggel 7 órakor a budapesti szabadsághegyen 36, dobogókőn 55, galyatetőn 75, kékiesen 96 centiméter vastagságú hóréteget mértek. délelőtt országsszerte borult idő volt és esett az eső, a déli megyékben és a magasabb hegyeken havas eső, hó. a hőmérséklet 11 órakor plusz 1 - plusz 10 fok között váltakozott.

/folyt. köv./

13.20/bh

kl

- 25 -

/bb 39. folyt. 1/

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3.1 fok volt, a sokévi átlagnál 0.9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtökön estig: tulnyomóan felhős, párák idő, sokfelé újabb eső, havas eső, hó. mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 2 - plusz 7 fok között.

a duna vizállása budapestnél 329 centiméter.

/mti/

--

bb 40. próbaszivás döntött: milyen legyen az új savaria

tkf/kf bh je hk

1969. február 26.

a magyar dohányipar szerdán a: mém váci utcai mintatermésben -meghívott dohányosok és a sajtó képviselőinek részvételével - rendezte meg az első nyilvános cigaretta-próbaszivást.

az utóbbi időben egyre több a panasz, hogy a savaria cigaretta túlillatosított, émelygést, fejfájást is okoz, nem szivható rendszeresen. a kellemetlen utóízét valószínűleg az illatosító anyag, a cumarin okozta, amelynek használatát egyes országokban egyébként meg is tiltották. ezért, a magyar dohányipar most újfajta, cumarinmentes gyengébben illatosított, de dohányösszetételben változatlan savariát készített. a tömeges gyártás előtt -most első ízben- kikérlik a dohányosok véleményét is. több ezer fogyasztónak mintát adtak. az eddigi tapasztalatok szerint a megkérdezettek többsége és a nyilvános próbaszivás résztvevői az új cigarettét jobbnak találták a régivel. a közvélemény döntése alapján rövidesen az újfajta illatosítással gyártják a savariát.

az első nyilvános próbaszivásnak, s a mintákkal végzett közvéleménykutatásnak nagy közönségsikere volt. ezért a magyar dohányipar ezentúl bármilyen változtatás, újfajta cigaretta gyártása előtt ilyen módon kéri ki a dohányosok véleményét. /mti/

--

- 26 -

14.06

le

H. S. D. m

bb 41. feleslegessé teszik a dotációt a nagybányai bányászok

vid-kz/tmén-ju ká hk

1969. február 26.

az állami dotáció a tervezettnél egy évvel korábbi megszüntetésére tettek felajánlást a tanácsköztársaság 50. és hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére a nógrádi szénbányához tartozó nagybányai környéki bányák dolgozóinak. az érintett bányák 1968-ban még 20 millió forint állami támogatásra szorultak. a tervek szerint, megfelelő műszaki fejlesztéssel e nagyszegű dotációnak 1970-ben kellett volna csak megszűnnie. a fizikai és műszaki dolgozók összefogásával induló verseny eredményeként ezzel szemben oly mértékben javítják a termelés gazdaságosságát, hogy a dotáció már az idén feleslegessé válik. /mti/

--

bb 42. kettőszázféle vetőmag

vid/kz/mné-ju ká hk

1969. február 26.

megkezdődött a tavasz északmagyarország legnagyobb magtisztító telepén a vetőmag ellátó vállalat káli üzemében. naponta átlag 15-20 vagon vetőmagot indítanak utba a megrendelők címére. a készlet és a választék bőséges. mintegy 200 fajta között válogathatnak a termelő üzemek. /mti/

--

bb 43. zöldellő bokrok egerben

vid/kz/mné-ju ká hk

1969. február 26.

egerben, a várost átszelő patak partján, kibontotta leveleit egy bodzabokor. a zöld levelek apró csokrokban ülnek a szürke ágakon. a közelében levő fák, bokrok rügyei is erősen megduzzadtak. a szakemberek a korai rügyfakadást azzal magyarázzák, hogy a városnak ezen a területén több melegvízű forrás van és ezek a talaj hőmérsékletét is befolyásolják. /mti/

--

-27-

14.20 bh

le

H. S. D. m

bb 44. ,, sertésgyár,, épül füzesabonyban

vid/kz/mné-ju ká hk

1969. február 26.

hatvanmillió forintos költséggel nagyüzemi szakosított sertésüzem építését kezdték meg szerdán a füzesabonyi állami gazdaságban. a modern nagyüzemben a legkedvezőbb elhelyezési feltételeket biztosítják, a legkorszerűbb gondozási, etetési technológiát alkalmazzák majd. a tervek szerint 720 anyakoca szaporulatából évente mintegy 10.000 hizott sertést ad piacra a telep. a gyárnak is beillő modern hízaldából szinte futószalagszerűen kéthetenként 500 hizott sertést szállítanak el. a beruházási program szerint az új füzesabonyi ,, sertésgyár,, már 1970-ben megkezdí a termelést. /mti/

--

bb 46. befejeződtek a zárszámadó közgyűlések

i jf/tr-ju ie hk

1969. február 26.

befejeződtek a termelőszövetkezeti zárszámadó közgyűlések: háromezer közös gazdaságban készítették számvetést az elmúlt esztendő eredményeiről. a várható gazdasági eredményekről az egyes megyékben még csak részadatok állnak rendelkezésre, annyi azonban már most is megállapítható, hogy a veszteséges termelőszövetkezetek száma lényegesen kevesebb, mint az előző évben. a veszteség együttes összege is csökken, a legtöbb megyében a felét sem éri el a tavalyinak. a zárszámadások összesítése azt mutatja, hogy az elmúlt évi kedvezőtlen időjárás ellenére a tsz-ek megfelelő eredményeket értek el. általános tapasztalat: nőtt a ledolgozott munkanapok száma és ezzel együtt nagyobb lett az egy tagra jutó jövedelem.

ezekben a napokban megkezdődik a zárszámadásos számszaki feldolgozása. az elmúlt évben még a mém felügyelete mellett vizsgálták felül és összesítették a vidékről beérkező anyagot, idén már a pénzügyminisztérium szervezésében dolgozzák fel az adatokat. /mti/

--

-28-

14.35 bh

15.2

bb 45. tizenhárom éves az ndk nemzeti néphadserege - sajtótájékoztató a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén

t ol/gk szb hk

1969. február 26.

gerhard spakowska alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja szerdán a nagykövetségen sajtótájékoztatót tartott az ndk nemzeti néphadserege megalakulásának 13. évfordulója alkalmából. elmondta többek között, hogy az elmúlt 13 évben a nemzeti néphadsereg az első német munkás-paraszt állam modern, ütőképes, kitűnően képzett hadseregévé fejlődött. híven az ndk szocialista alkotmányához, a nemzeti néphadsereg és a nemzetvédelem többi szervei megvédik a népi szocialista vívmányait minden külső támadással szemben. a nemzeti néphadsereg a béke megvédése és a szocialista állam biztosítása érdekében ápolja a szoros fegyverbarátságot a szovjetunió hadseregével és más szocialista államok hadseregével, a harcászati kiképzésben elért kiváló eredmények hozzájárultak a nemzeti néphadsereg harckészültségének további fokozásához, s ezzel a szocializmus felépítéséhez és a béke biztosításához Európában. az imperialista hadseregek készek az agresszióra és a nyugatnémet imperializmus is azon mesterkedik, hogy kiélezze a feszültséget Európában és szerte a világon. ennek legújabb bizonyítéka a március 5-re tervezett provokáció, az, hogy a nyugatnémet államfőt az ndk területén fekvő, külön politikai egységet képező nyugatberlinben akarják megválasztani. bonn-nak ezt a nemzetközi jogba ütköző szándékát a nyugatnémet imperializmus expanziós programja részének tekintik, ami fenyegeti az európai békét és biztonságot, kihívást jelent a hitler-ellenes koalíció hatalmaival szemben.

az ndk és a szocialista országok részéről ismételten tanúsított jószándék nem téveszthető össze az elvtelen engedékenységgel. aki egy szocialista állam szuverenitásához próbál nyúlni, az érezni fogja a szocialista testvéri szövetség hatalmát és viselnie kell a következményeket.

heinz hoffmann hadseregtábornok, nemzetvédelmi miniszter egy februári parancsnoki tanácskozáson kijelentette: a legkisebb kétség sem fér ahhoz, hogy a nemzeti néphadsereg tagjai készek becsülettel eleget tenni a párt és a kormány minden megbízatásának, készek arra, hogy a szovjet és a szocialista hadseregek oldalán a szocializmus védelmét szolgáló jövőbeni próbákon is megállják a helyüket, mint a munkás-paraszt hatalom megbízható és ütőképes osztiályeszköze.

/folyt.köv./

15.2

-29-

bb 45. /tizenhárom éves... 1. folyt./-szb

az ndk kormányának előzékenysége, ami megmutatkozik a nyugat-berlini polgárok érdekében a látogatási engedélyekről folytatandó tárgyalások iránti készségben, bizonyítja, hogy minden lehetőséget megragadnak a feszültség csökkentése és a biztonság szavatolása érdekében.

az ndk néphadserege nem riad vissza semmilyen erőfeszítéstől, hogy tovább növelje harckészségét. mindent megtesz annak érdekében, hogy tovább szilárdítsa a szocialista hadseregek fegyverbarátságát. az ndk nemzeti néphadserege a proletár internacionalizmushoz hűen kész arra, hogy a szocialista baráti hadseregek oldalán hatékonyan támogasson minden, a béke védelmét szolgáló akciót. a jövőben is minden erejével támogatja a vietnami nép igazságos harcát. a nemzetvédelmi miniszter néhány héttel ezelőtt a nemzeti néphadsereg újabb ajándékait adhatta át a vietnami testvéreknek. a nemzeti néphadsereg tagjai összesen 2,5 millió márkát gyűjtöttek a vietnami nép harcának megsegítésére. /mti/

bb 48. jól telelt a homoki szőlő

vid/kz-ju ká hk

1969. február 26.

eltűnt a hótakaró, ellenőrzik az ültetvények télvégi állapotát, az ország legnagyobb ültetvényes szőlőtermelő vidékén, a duna-tisza közén. a tapasztalatok szerint a tőkék legtöbb helyen egészségesen vészelték át a telet, kevés a fagykár. a szőlészeti, borászati kutató intézet lakiteleki gazdaságában a rügvizsgálatok során megállapították, hogy kielégítő a fűrtképződés is. a még takaró alatt duzzadó rügyek többsége fűrtöt nevel. a jó termés sokban függ a tavaszi és a nyári időjárástól és attól, hogy a tőkét hogyan készítik fel a termelésre. az idén a hosszúra nyúlt tél lényegesen megrövidítette a tavaszi munkaidényt. metszésre, nyitásra kevesebb idő áll a gazdaságok rendelkezésére, mint más években, ezért, ahogy felszikkadnak a talajok, nyomban kivonulnak a gépek, s a metsző brigádok a szőlőkbe. /mti/

14.40/szb

-30-

15.2

bb 47. a szovjetunióban tervezik és gyártják a szegedi gázfeldolgozó üzem berendezéseit - nyilatkozat a megállapodásról

1 sz/tr bh hk

1969. február 26.

a napokban moszkvában megkötött államközi megállapodás alapján a chemokomplex külkereskedelmi vállalat megkezdte a tárgyalásokat a szovjet partnerével a nyeftechimpromexport külkereskedelmi egyesüléssel a szegeden létesülő gázfeldolgozó üzem vásárlásáról és előkészíti az erre vonatkozó magánjogi szerződéskötést. első lépésként az üzem berendezéseinek műszaki-kiviteli terveit rendeli meg.

a negyedik ötéves terv új nagyjelentőségű létesítményének importjáról a külkereskedelmi minisztériumban a következő tájékoztatást adták:

- a külkereskedelem és a beruházó eredetileg tőkés importpiacot kutatott. a külkereskedelmi minisztérium szovjet főosztályának közreműködésével azonban sikerült egy kedvezőbb beszerzési forrást találni. magyarország számára fontos kereskedelmi-politikai érdek, hogy fokozzuk a szovjet gépipari termékek behozatalát, mert ez elősegíti azt, hogy mi is nagyobb mennyiségben értékesíthessük a szovjetunióban a magyar gépipar készítményeit. a szovjetunió két fontos ipari minisztériuma, a gázipari és a vegyipari gépgyártó minisztérium közreműködésével sikerült megállapodásra jutnunk a mintegy 10 millió rubel értékűt képviselő importról. a gázipari minisztériumhoz tartozó kijevi tervező intézet adja majd a tervdokumentációkat, míg a gépek gyártásába a vegyipari gépgyártó minisztérium több vállalata vesz részt. a szovjetunióban sorra tervezik a különböző vegyipari, ezen belül a gázfeldolgozó üzemeket és az igen nagy igényekhez képest viszonylag szűk tervező-kapacitás jelentette a legnagyobb gondot, de ennek ellenére a szovjet partnerek ebben is segítségünkre vannak. a gépek gyártása viszonylag rövid időt vesz igénybe, mindössze egy és egynegyedévig tart. az első gépszállítmányok 1973-ban megkezdheti működését. a szegedi gázfeldolgozó, a szeged-környéki gázmezőből nyert nyersanyag feldolgozásával naponta három millió 750 ezer köbméter földgázt és 700 tonna szénhidrogén-kondenzátumot állít majd elő. a földgáz az országos gázvezetékbe jut és így lehetővé válik, hogy az ediginél jóval több ipari felhasználó és háztartás jusson ehhez a fontos fűtőanyaghoz. az üzemből kikerülő egyéb szénhidrogéneket a vegyipar dolgozza fel és ez többek között a műgumi alapanyaga lehet.

/folyt.köv./

14.58/szb

-31-

VI 1971-ben érkeznek, a szovjet fél 1972-ben befejezi a teljes berendezés szállítását és az üzem

te

bb 47. /a szovjetunióban... 1. folyt./ bh

a nehézipari minisztérium, az országos kőolaj és gázipari tröszt több szakemberének, köztük dr. bán ákosnak, a tröszt vezérigazgatóhelyettesének közreműködésével tárgyalások folynak az új üzemenél alkalmazandó műszaki megoldásokról. a szegedi gázfeldolgozó ugyanis a szovjet iparban kikísérletezett új eljárások, technológiák révén több vonatkozásban korszerűbb lesz, mint a hajduszoboszlón már működő kisebb teljesítményű hasonló üzem, s tervezésénél már is számítanak arra, hogy később tovább bővíthető legyen. /mti/

bb 49. új termelészövetkezeti, részvénytársaságok, alakultak baranyában - küldöttgyűlést tartott pécsen a mecseki és a dráva-menti tsz-ek szövetsége

vid/kz/-s ká hk

1969. február 26.

az ország egyik legnagyobb termelészövetkezeti szövetsége a 65 közös gazdaságot magába foglaló mecseki és dráva-menti szövetség - szerdán tartotta évi küldöttgyűlését pécsen. az elnökségi beszámoló és az azt követő vita egyik legfontosabb témája a termelészövetkezeti, részvénytársaságok, - közös vállalkozások, társulások és kooperációk - helyzete volt. a szövetség területén működő termelészövetkezetek egyharmada ugyanúgy kedvezőtlen körülmények között gazdálkodik és számukra különösen fontos, hogy egymással összefogva bővítsék a termelő, feldolgozó és értékesítő lehetőségeket. az utóbbi két évben tizenhat közös vállalkozást, illetve társulást alakítottak a mecseki-zselici és dráva-menti közös gazdaságok közöttük jónéhány már rangot vívott ki magának tevékenységével, termékeivel : ilyen például a tarcsapusztai mecsektej - és a komlói mecsekszalámi-vállalkozás, a pécsi takarmánybank- és az ibafai faipari-társulás. az idén újabb, részvénytársaságok, alapítására készülnek a termelészövetkezetek közös építőipari vállalatot hoznak létre, s társulnak a haltenyésztő, valamint a baromfifinevelő és tojástermelő gazdaságok is. a közös vállalkozások, társulások fejlődését eredményesebb működését eddig nagy mértékben hátráltatta, hogy nem volt megfelelő felügyeleti szervük. a küldöttgyűlés határozatot hozott arra, hogy a tsz- szövetséget bízzák meg a társulások működésének folyamatos ellenőrzésével és segítségével, s ez a szerv egyúttal koordinálja is a társulások sokrétű tevékenységét. /mti/

15.10/szb

- 32 -

bb. 56./ kádár jános győri látogatásai - munkásgyűlés a vagon-gyárban

t hi/di/zs/fm/il ká/hk

1969. február 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán délelőtt a magyar vagon- és gépgyárba látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a kb. osztályvezetője és katona istván, a kb. osztályvezető-helyettese. a vendégeket elkísérte pataki lászló, a kb. tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság titkára, jankovits istván, a győri városi pártbizottság első titkára, továbbá a megye és a város több más vezetője. a gyár bejáratánál horváth ede vezérigazgató, port árpád, a gyár pártbizottságának titkára, szilágyi andrás, a szakszervezeti bizottság titkára és horváth istván kisz-titkár fogadta.

az igazgatósági tanácssteremben horváth ede részletesen beszámolt a gyorsan fejlődő gyáróriás életéről és a további fejlesztés terveiről. egyebek között elmondta, hogy a magyar vagon- és gépgyár 1963-ban a négy vállalat összevonásával 18 és félezer dolgozót foglalkoztató nagyüzemmé alakult. ezzel párhuzamosan hozzákezdtek a közúti jármű-program megvalósításához, a mintegy öt- és félmilliárd forintos fejlesztés-feladatainak megoldásához. ennek keretében diesel motor-gyárat építenek, amelyet előreláthatólag április közepén adnak át rendeltetésének. berendeznek évi 35 ezer futómű gyártására is. a gyár termeléséből immár 65 százalék közúti járműgyártás, s az idén elkészül az első 200 darab tíz tonna teherbírásu kamion. ilyen járműveket a szocialista országok közül elsőként hazánkban gyártanak. a tájékoztatóban szó esett arról is, hogy az idén a múlt évhez képest 18.5 százalékkal emelkedik a magyar vagon- és gépgyár termelése és 1970. után évi 20 százalékos fejlődéssel számolnak.

port árpád, a gyár párt- és tömegszervezeti életéről adott képet a vendégeknek, majd kádár jános és a társaságában levő személyiségek a házigazdák meghívására gyárlátogatásra indultak. /folyt.köv./

- 33 -

15.20/11

ll

bb 47. /a szovjetunióban... 1. folyt./ bh

a nehézipari minisztérium, az országos kőolaj és gázipari tröszt több szakemberének, köztük dr. bán ákosnak, a tröszt vezérigazgató-helyettesének közreműködésével tárgyalások folynak az új üzemmél alkalmazandó műszaki megoldásokról. a szegedi gázfeldolgozó ugyanis a szovjet iparban kikísérletezett új eljárások, technológiák révén több vonatkozásban korszerűbb lesz, mint a hajduszoboszlón már működő kisebb teljesítményű hasonló üzem, s tervezésénél máris számítanak arra, hogy később tovább bővíthető legyen. /mti/

bb 49. új termelészövetkezeti, részvénytársaságok, alakultak baranyában - küldöttgyűlést tartott pécsen a mecseki és a dráva-menti tsz-ek szövetsége

vid/kz/-s ká hk

1969. február 26.

az ország egyik legnagyobb termelészövetkezeti szövetsége a 65 közös gazdaságot magába foglaló mecseki és dráva-menti szövetség - szerdán tartotta évi küldöttgyűlését pécsen. az elnökségi beszámoló és az azt követő vita egyik legfontosabb témája a termelészövetkezeti, részvénytársaságok, - közös vállalkozások, társulások és kooperációk - helyzete volt. a szövetség területén működő termelészövetkezetek egyharmada ugyanúgy kedvezőtlen körülmények között gazdálkodik és számukra különösen fontos, hogy egymással összefogva bővítsék a termelő, feldolgozó és értékesítő lehetőségeket. az utóbbi két évben tizenhat közös vállalkozást, illetve társulást alakítottak a mecseki-zselici és dráva-menti közös gazdaságok közöttük jónéhány már rangot vívott ki magának tevékenységével, termékeivel: ilyen például a tarcsapusztai mecsektej - és a komlói mecsekszalámi-vállalkozás, a pécsi takarmánybank- és az ibafai faipari-társulás. az igen újabb, részvénytársaságok, alapítására készülnek a termelészövetkezetek közös építőipari vállalatot hoznak létre, s társulnak a haltenyésztő, valamint a baromfifinevelő és tojástermelő gazdaságok is. a közös vállalkozások, társulások fejlődését eredményesebb működését eddig nagy mértékben hátráltatta, hogy nem volt megfelelő felügyeleti szervük. a küldöttgyűlés határozatot hozott arra, hogy a tsz- szövetséget bízzák meg a társulások működésének folyamatos ellenőrzésével és segítségével, s ez a szerv egyttal koordinálja is a társulások sokrétű tevékenységét. /mti/

15.10/szb

- 32 -

bb. 56./ kádár jános győri látogatásai - munkásgyűlés a vagongyárban

t hi/di/zs/fm/il ká/hk

1969. február 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán délelőtt a magyar vagon- és gépgyárba látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a kb. osztályvezetője és katona istván, a kb. osztályvezető-helyettese. a vendégeket elkísérte pataki lászló, a kb. tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, jankovits istván, a győri városi pártbizottság első titkára, továbbá a megye és a város több más vezetője. a gyár bejáratánál horváth ede vezérigazgató, port árpád, a gyár pártbizottságának titkára, szilágyi andrás, a szakszervezeti bizottság titkára és horváth istván kisz-titkár fogadta.

az igazgatósági tanácssteremben horváth ede részletesen beszámolt a gyorsan fejlődő gyáróriás életéről és a további fejlesztés terveiről. egyebek között elmondta, hogy a magyar vagon- és gépgyár 1963-ban a négy vállalat összevonásával 18 és félezer dolgozót foglalkoztató nagyüzemmé alakult. ezzel párhuzamosan hozzákezdtek a közúti jármű-program megvalósításához, a mintegy öt- és félmilliárd forintos fejlesztés-feladatainak megoldásához. ennek keretében diesel motor-gyárat építenek, amelyet előreláthatólag április közepén adnak át rendeltetésének. berendezkednek évi 35 ezer futómű gyártására is. a gyár termeléséből immár 65 százalék közúti járműgyártás, s az idén elkészül az első 200 darab tíz tonna teherbírásu kamion. ilyen járműveket a szocialista országok közül elsőként hazánkban gyártanak. a tájékoztatóban szó esett arról is, hogy az idén a múlt évihez képest 18.5 százalékkal emelkedik a magyar vagon- és gépgyár termelése és 1970. után évi 20 százalékos fejlődéssel számolnak.

port árpád, a gyár párt- és tömegszervezeti életéről adott képet a vendégeknek, majd kádár jános és a társaságában levő személyiségek a házigazdák meghívására gyárlátogatásra indultak. /folyt.köv./

- 33 -

15.20/11

ll

bb 47. /a szovjetunióban... 1. folyt./ bh

a nehézipari minisztérium, az országos kőolaj és gázipari tröszt több szakemberének, köztük dr. Bán Ákosnak, a tröszt vezérigazgatóhelyettesének közreműködésével tárgyalások folytak az új üzemmél alkalmazandó műszaki megoldásokról, a szegedi gázfeldolgozó ugyanis a szovjet iparban kikísérletezett új eljárások, technológiák révén több vonatkozásban korszerűbb lesz, mint a hajdusoboszlón már működő kisebb teljesítményű hasonló üzem, s tervezésénél már is számítanak arra, hogy később tovább bővíthető legyen. /mti/

bb 49. új termelőszövetkezeti, részvénytársaságok, alakultak baranyában - küldöttgyűlést tartott pécsen a mecseki és a dráva-menti tsz-ek szövetsége

vid/kz/-s ká hk

1969. február 26.

az ország egyik legnagyobb termelőszövetkezeti szövetsége a 65 közös gazdaságot magába foglaló mecseki és dráva-menti szövetség - szerdán tartotta évi küldöttgyűlését pécsen. az elnökségi beszámoló és az azt követő vita egyik legfontosabb témája a termelőszövetkezeti, részvénytársaságok, - közös vállalkozások, társulások és kooperációk - helyzete volt. a szövetség területén működő termelőszövetkezetek egyharmada ugyanúgy kedvezőtlen körülmények között gazdálkodik és számukra különösen fontos, hogy egymással összefogva bővítsék a termelő, feldolgozó és értékesítő lehetőségeket. az utóbbi két évben tizenhat közös vállalkozást, illetve társulást alakítottak a mecseki-zselici és dráva-menti közös gazdaságok közöttük jónéhány már rangot vívott ki magának tevékenységével, termékeivel: ilyen például a tarcsapusztai mecsektej- és a komlói mecsekszalámi-vállalkozás, a pécsi takarmánybank- és az ibafai faipari-társulás. az idén újabb, részvénytársaságok, alapítására készülnek a termelőszövetkezetek közös építőipari vállalatot hoznak létre, s társulnak a haltenyésztő, valamint a baromfifinevelő és tojástermelő gazdaságok is. a közös vállalkozások, társulások fejlődését eredményesebb működését eddig nagy mértékben hátráltatta, hogy nem volt megfelelő felügyeleti szervük. a küldöttgyűlés határozatot hozott arra, hogy a tsz- szövetséget bízzák meg a társulások működésének folyamatos ellenőrzésével és segítségével, s ez a szerv egyúttal koordinálja is a társulások sokrétű tevékenységét. /mti/

15.10/szb

- 32 -

bb. 56./ kádár jános győri látogatásai - munkásgyűlés a vagon-gyárban

t hi/di/zs/fm/il ká/hk

1969. február 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán délelőtt a magyar vagon- és gépgyárba látogatott. társaságában volt pullai árpád, a központi bizottság titkára, tóth mátyás, a kb. osztályvezetője és katona istván, a kb. osztályvezető-helyettese. a vendégeket elkísérte pataki lászló, a kb. tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, jankovits istván, a győri városi pártbizottság első titkára, továbbá a megye és a város több más vezetője. a gyár bejáratánál horváth ede vezérigazgató, port árpád, a gyár pártbizottságának titkára, szilágyi andrás, a szakszervezeti bizottság titkára és horváth istván kisz-titkár fogadta.

az igazgatósági tanácssteremben horváth ede részletesen beszámolt a gyorsan fejlődő gyáróriás életéről és a további fejlesztés terveiről. egyebek között elmondta, hogy a magyar vagon- és gépgyár 1963-ban a négy vállalat összevonásával 18 és félezer dolgozót foglalkoztató nagyüzemmé alakult. ezzel párhuzamosan hozzákezdtek a közúti jármű-program megvalósításához, a mintegy öt- és félmilliárd forintos fejlesztés feladatainak megoldásához. ennek keretében diesel motor-gyárat építenek, amelyet előreláthatólag április közepén adnak át rendeltetésének. berendeznek évi 35 ezer futómű gyártására is. a gyár termeléséből immár 65 százalék közúti járműgyártásra, s az idén elkészül az első 200 darab tíz tonna teherbírásu kamion. ilyen járműveket a szocialista országok közül elsőként hazánkban gyártanak. a tájékoztatóban szó esett arról is, hogy az idén a múlt évhez képest 18.5 százalékkal emelkedik a magyar vagon- és gépgyár termelése és 1970. után évi 20 százalékos fejlődéssel számolnak.

port árpád, a gyár párt- és tömegszervezeti életéről adott képet a vendégeknek, majd kádár jános és a társaságában levő személyiségek a házigazdák meghívására gyárlátogatásra indultak. /folyt.köv./

- 33 -

15.20/11

ll

bb. 56. ?/ kádár jános ... 1. folyt./ 11

a vagon szerelő 3-4-es csarnokában mikli mátyás gyáregység-vezető, kovács sándor párttitkár és más vezetők fogadták majd kalauzolták a látogatókat. a központi bizottság első titkára az üzemszben dolgozó brigádvezetők kérésére üdvözlő sorokat írt a petőfi és a villám ifjúsági szocialista brigádok naplójába. szeretettel köszöntötték az érkezőket a motorgyáregységben is, amelynek új, korszerűen berendezett csarnoka a gyár egyik büszkesége. bella józsef gyáregységvezető és szabó jeno párttitkár ismertette a vendégekkel a munkafolyamatokat, az automata gépsorok működését, s beszámolt arról, hogy az itt készülő rába-man motorok biztos alapját jelentik a magyar járműfejlesztési program végrehajtásának.

házánk legnagyobb gyártó- és szerelő csarnoka, a 28 ezer négyzetméter alapterületű hátsóhid gyáregység volt a következő állomás. hegedüs gyula gyáregységvezető, kovacsics vilmos párttitkár és a részleg többi vezetője mutatta be a munkafázisokat, az „örökmozgó”, szállító rendszert, amely szinte helyként hozza-viszi a hatalmas öntvényeket, munkadarabokat. a gyárlátogatás befejezéseként a közuti jármű gyáregység nagycsarnokát tekintették meg a vendégek.

a csaknem három óras délelőtti programot követően a rába szálló éttermében kádár jános és a társaságában lévő személyiségek együtt ebédeltek a magyar vagon- és gépgyár vezetőivel, és munkásgárdájának legjobbjával, köztük a szocialista brigádok vezetőivel.

/folyt.köv./
15.28/11

- 34 -

Al

bb 52. hypóval hamisította meg személyi igazolványát

vid-fm szb ká

1969. február 26.

alig múlt el 24 éves, és már 15 vállalatnál dolgozott illés józsef budapesti segéd munkás. az „igényes”, fiatal ember rendszerint a fizetésével, vagy pedig a munka természetével volt elégedetlen. a múlt év júliusában a tatabányai szénbányák brikett-üzemében vállalt munkát. jóformán még meg sem melegedett új munkahelyén, amikor az egyik éjszakai műszakban feltörte az öltözőben munkatársa szekrényét. magához vette a levéltárcában talált 570 forintot, s ettől kezdve ebben az üzemben sem látták többé a „vándormadarat”, illés nem akarta, hogy édesanyja tudomást szerezzen arról, hogy megvált a brikettgyártól is. ezért hypóval eltüntette személyi igazolványából a munkaviszony megszüntetéséről szóló adatokat.

az esztergomi megyei bíróság illés józsefet lopásért és okirathamisításért jogerősen másfél évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától három évre eltiltotta. /mtl/

bb 53. a szovjetunió a turista szemével - érdekes programot állított össze az mszbt komárom megyei elnöksége

vid-fm szb ká

1969. február 26.

az mszbt komárom megyei elnöksége szerdai ülésén érdekes programot állított össze a felszabadulás 25. évfordulójának megünneplésére. ebben az évben a megyében 20-30 helyen rendeznek olyan összejövetelt, ahol szovjet vendégekkel találkoznak az ipari munkások, tsz-tagok, pedagógusok, háziasszonyok. találkozókra készülnek az uttörők és a pionírok is, akik közösen rendeznek kiállításokat és kirándulásokat. az mszbt kezdeményezésére felkutatnak olyan szovjet embereket, akik a felszabaduláskor komárom megye területén harcoltak. széleskörűen ismertetik azokat a sokoldalú, gyümölcsöző kapcsolatokat is, amelyek a két évtized alatt alakultak ki a megyei és a szovjetunióbeli ipari üzemek, tudományos és művészeti intézmények között. a sokféle kiállítás közül különösen érdekesnek ígérkezik az a fotó-tárlat, amelyet a szovjetunióban járt turisták amatőr-felvételeiből állítanak össze.

az elnökségi ülésen elhatározták azt is, hogy kapcsolatba lépnek a tatabányai autósklubbal és segítséget adnak, programot ajánlanak szovjetunióbeli autós-turák megszervezéséhez. /mtl/

--

15.35/um

-35-

Al 10.2

bb 50. kereskedelmi aktiva nyiregyházán

vid-kz/mné/-s ká

1969.február 26.

kettőszáznyolcvan bolt és százharmincegy vendéglátóipari egység nyílt szabolcs-szatmár megyében, zömében a falvakban a harmadik ötéves terv kezdete óta - jelentették be a szerdán nyiregyházán megtartott megyei kereskedelmi aktiva tanácskozáson. a gyors ütemű fejlődés ellenére egy-egy boltra még mindig 380, egy-egy vendéglátó egységre pedig csaknem 900 fogyasztó jut, s ez rosszabb az országos átlagnál. az igények gyors növekedésben jut kifejezésre az a körülmény is, hogy a termelőszövetkezetek megerősödésével emelkedik a falusi lakosság vásárlóereje. tavaly az egy szabolcs-szatmár megyei lakosra jutó vásárlás már megközelítette a nyolcezer forintot./mtl/

--

bb 54. nyers rezső és apró Antal a szovjetunióba utazott

gg/-s hk

1969.február 26.

a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására szerdán moszkvába utazott nyers rezső, a központi bizottság titkára, és apró Antal, a kormány elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai. kíséretükben utazott párdi Imre, a kb. tagja, az országos tervhivatal elnöke, Bálint József az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, és vályi Péter pénzügyminiszter. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese búcsúztatta. jelen volt f.j. Tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mtl/

--

15.35/11

- 36 -

Al 16.2

bb. 55. a szerkesztőségek figyelmébe!

sb/hné/11 hk

1969. február 26.

a mai bb 38. számú „dunaujvárosi nagypanelek szegeden...” című hírünk után kérjük csillag alatt csatolni a következő anyagot:

a házgyári panelek gazdaságos vasuti próba szállítása az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a MÁV közös kísérlete. szegeden ugyanis az olajbányászat gyors fejlődése miatt sürgető feladat egy új lakótelep felépítése, s a nagy építési sebesség elsősorban paneles módszerrel érhető el. a szegedi házgyár viszont csak 1972-ben kezdi a munkát, s így a legközelebbi panelüzemből, dunaujvárosból kell szállítani az elemeket. a szokásos közuti panelhordó járművel, a trélerrel azonban lakásonként mintegy 30 000 forintba kerülne a fuvarozás. ezért kísérleteznek a vasuti panelszállítással, amely felére csökkentheti a szállítási költséget. siker esetén a szegedi építési probléma megoldásánál is jóval nagyobb a fuvarozási módszer jelentősége. eddig ugyanis a közuti szállítás esetén a házgyárak gazdaságos építési hatósugara 50 kilométer volt, a vasuti panelszállítás pedig többszörösére növelheti azt.

a MÁV a régi 10 tonnás, keskeny oldalú, platós vagonból alakította ki a különleges panelszállító kocsi típusát, amelyben gumialátétes fémbakhoz rögzítik a falelemeket, hogy ne sérüljenek meg a tolatás és a fékezés közben keletkező rázkódásoktól. a tipustervező intézet kidolgozta az építési programot és a szállítási ütemtervet, amely szerint összesen 56 panelhordó vasuti kocsival megoldható, hogy két-három naponként indított irányvonatok cseréjével folyamatosan, fennakadás nélkül ellássák panellel az építkezést. a kísérlet legközelebbi próbája a panelszállító szerelvény durvaigénybevételére, hogy szükség esetén tovább tökéletesítsék az elemek rögzítőszerkezetét. az eddigi vizsgálatok biztatóak, így már hamarosan befejeződnék a próbák, és sor kerülhet az üzemszerű panelszállításra./mtl/

--

15.40/11

- 37 -

Al 16.2

bb 59. új kollektív szerződés az ózdi kohászati üzemekben

vid/kz/um ká

1969. február 26.

az ózdi kohászati üzemek szakszervezeti tanácsa szerdán megtárgyalta és elfogadta a vállalat új kollektív szerződését. a félesztendei előkészítő munkával készült új szerződés az előző gyakorlatiól eltérően nem egy, hanem két évre szól. összeállítása valóban kollektív módon készült: megvitatásában mintegy 13 ezer dolgozó vett részt, s csaknem négyezer-nyolcszáz észrevétel hangzott el. a szakszervezeti bizottság száznyolcvanhét javaslatot fogadott el, illetve adott át a szerkesztőbizottságnak. az üzemi demokrácia teljes érvényesítésével megalkotott kollektív szerződés mintegy száz oldalon foglalja egybe a vállalat, valamint a dolgozók jogait és kötelességeit. egyik új vonása a mostani üzemi alkotmánynak, hogy a tavalyi kétfő helyett az idén három százalékos bér-emelést valósítanak meg. az új kollektív szerződést egyébként végleges formájában ismét a dolgozók elé terjesztik, hogy mindenki behatóan megismerje./mti/

--

bb 60. melegüzemi próba a borsodi ércelőkészítőműben

vid/kz/um ká

1969. február 26.

elkészült a diósgyőri és ózdi nagyolvasztók korszerű, megfelelően előkészített betétanyag ellátására szolgáló borsodi ércelőkészítőmű első két szalagos részlege. a mintegy ezer-háromszáz millió forint költséggel létesített modern üzemben szerdán megkezdték az ugynevezett melegüzemi próbákat: az összes termelő- és kiszolgáló részleg berendezéseinek rendeltetészerű folyamatos és együttes kipróbálását. a néhány napig tartó próba során készített ércdarabosítmányokat már a kohóüzemekbe szállítják./mti/

--

- 38 -

16 12

bb. 51. szovjet szakemberek az elektronikus mérőkészülékek esztergomi gyárában

vid kz/ká/il hk

1969. február 26.

elutaztak szerdán esztergomból a medicor vendégeként hazánkba érkezett szovjet mérnökök és technikusok. az elektronikus mérőkészülékek gyárában az ágyáramvizsgáló berendezések gyártását tanulmányozták. megismerkedtek a rendkívül nagy gyártási szakértelmet igénylő elektronikus berendezés technológiai folyamataival, valamint a szerviz problémákkal. az esztergomi üzemnek néhány éve a szovjetunió a legnagyobb vásárlója. az idén például a tavalyi kétszeresére, 123 ágyáram vizsgáló készülék szállítására kötöttek szerződést. az enkefalografok szervizét amelyet eddig nagyrészt a medicor látott el, a szovjet szakemberek veszik át. ennek előkészítése volt a mostani tapasztalatcsere./mti/

--

bb. 57. iparművészeti alkotások a tanácsköztársaság évfordulójára

t sz/tné/il hk

1969. február 26.

az iparművészeti vállalat, kossuth Lajos utcai bemutató termében szerdán kiállítást nyitott annak a 23 művésznak az alkotásaiból, akiket felkért, hogy a tanácsköztársaság 50. évfordulójára tervezzenek, készítsenek a nagy történelmi eseményt szimbolizáló, illetve arra utaló ajándéktárgyakat, dísz-tárgyakat.

a beküldött 56 művet, közöttük a kerámia-szobrokat, serlegeket, díszdobozokat, textil-falikepeket, stb.-t elsősorban arra szánták, hogy intézmények, hivatali helyiségek díszévé váljon: néhány alkotás mint ajándéktárgy is művészi értékű./mti/

--

15.48/11

- 39 -

16 12

bb. 58. faluszépitési akció szabolcsban a felszabadulás 25. évfordulójára

vid fm/ká/11 hk

1969. február 26.

a népfront kongresszus óta végzett munkáról és az ideai feladatokról tárgyalt szerdai ülésén a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága, megállapították, hogy a bizottságok eredményesen támogatják a helyi problémák megoldását. a népfront kezdeményezésére a fehérgyarmati járás négy községében létesített a ktsz bedolgozó részleget. ezzel községenként 15-20 nőt juttattak munkához.

a népfront-feladatok jobb felmérése, a tennivalók eredményesebb támogatása céljából a megyei bizottság mellett öt társadalmi bizottság alakult. ezekben mintegy nyolcvan - különböző területen dolgozó - szakember tevékenykedik. közreműködésükkel a népfront-bizottságok az idén még eredményesebben segíthetik a gazdasági, kulturális feladatok megoldását, a hazafias nevelést.

a napi tennivalók mellett a népfront-bizottságok megkezdik az előkészületeket a felszabadulás 25. évfordulójának megünneplésére. az évforduló alkalmából a megyei bizottság akciót kezdeményezett a falu-krónikák elkészítésére és a falvak szépítésére. ennek célja: minél több községben megírni a település fejlődés-történetét, társadalmi munkában rendbehozni a lakóházakat, középületeket, fásítani, parkosítani az utcákat, tereket, virágokat ültetni az udvarokba és utszegélyekre.
/mti/

--

bb. 62. napirenden: a bölcsődei, óvodai ellátás - együttes ülést tartott az országgyűlés kulturális, valamint szociális és egészségügyi bizottsága

t pr/gk/11 hk

1969. február 26.

egy korábbi interpelláció szolgáltatott témát arra az együttes ülésre, amelyet az országgyűlés kulturális, valamint szociális és egészségügyi bizottsága tartott szerdán az országház góbelin-teremben.

/folyt.köv./

- 40 -

16¹⁵ no
17² J

bb. 62./ napirenden: folyt. / 11

pázsit árpád képviselő az elmúlt esztendő egyik ülészakán szóvá tette, hogy több intézkedés - köztük a gyermekgondozási segély - hatására a következő években mind a bölcsődei mind az óvodai igények nagyobb mértékű növekedése várható. ezek kielégítését viszont gátolja számos vállalatnak és üzemenek az a törekvése, hogy gyermekjóléti intézményeit feladja. az interpellációra adott pénzügyminiszteri választ az országgyűlés avval a kiegészítéssel vette tudomásul, hogy a kérdésben további vizsgálatokat tart szükségesnek.

a két bizottság szerdai együttes ülésén - dr. pesta lászló elnökletével - már ennek a vizsgálatnak az eredményéről számolt be köből józsef, az országos tervehivatal főosztályvezetője. a tanácskozáson részt vett szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kulturális bizottság elnöke, vass istvánné az országgyűlés alelnöke és dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese.

az előterjesztés több oldalról vizsgálta a bölcsődei és óvodai ellátottság helyzetét, számot vetett az igényekkel és a lehetőségekkel. mindenekelőtt azt a tényt hangsúlyozta, hogy az iskoláskort megelőzően óvodai nevelésben részesült gyermekek jóval fogékonyabbak a tanulás iránt s jobban alkalmazkodnak az iskolai kötıtségekhez, a fegyelemhez. feltétlenül jogos hát a szülők kívánsága: bővítsék a bölcsődei, óvodai hálózatot. számok bizonyítják, hogy e kívánság már eddig is találkozott az illetékesek törekvéseivel, hiszen 1960-ban csupán 162 000 volt a tanácsi és az üzemi óvodák férőhelye, 1968-ban pedig már 195 000 gyermeket tudtak elhelyezni ezekben az intézményekben./ az elmúlt esztendőben tehát minden második óvodás koru gyermek ellátásban részesült./
/folyt.köv./

- 41 -

16.15/11

16¹⁵ no
17² J

bb. 62./ napirenden: ... 2. folyt./ 11

a mi a jövőt illeti, az óvodás koru gyermekek száma 1975-ig örvendetesen megnő, az elmúlt évi 385 000-ról mintegy 460 000-re emelkedik. becslések alapján az üzemi, vállalati óvodák egy részének megszüntetése s a szükségépületekben működő gyermekintézmények felszámolása 1966 és 1975 között - folyamatosan - mintegy 7500 hellyel csökkenti az összes óvoda befogadóképességét. viszont: állami és tanácsi erőből 1975-ig 36 000 új óvodai helyet létesítenek, így - számolva a megnőtt gyermeklétszámmal is - ami a mai ellátási szintet hosszú évekre előre biztosítani tudják.

a referátum azt is megemlítette, hogy ezek a számok természetesen csak az alsó határt jelentik. bizonyosan vannak olyan rejtett tartalékok, amelyeknek feltárásával, hasznosításával még tovább növelhető az óvodai helyek száma. sok mulik például a tanácsok leleményességén, a társadalmi munkára való ösztönzésen, a vállalatok, üzemek megértésén. ez utóbbira már azért is figyelmet kell fordítani, mert megfigyelhető tendencia a vállalati gyermekintézmények évek óta tartó csökkenése. 1960-ban például vállalati, üzemi óvodák adták az összes helyeknek 14 százalékát, 1968-ban már csak 10 százalékát. a két bizottság feladata egyebek között éppen az, hogy megtalálja azokat az ösztönzőket, amelyekkel gátat lehet vetni ennek a folyamatnak.

hasonló a helyzet a bölcsődei ellátás alakulásánál is. a statisztika idevonatköző számai: 1960-ban 28 606, 1965-ben 34 189 hely volt a tanácsi és üzemi bölcsődékben, 1975-re 50 500-at terveznek. a vállalati, üzemi bölcsődék számának csökkenése itt is megfigyelhető: 1960-ban még az összes helyek 40 százalékát szolgáltatták, s 1975-re már csak 19 százalékát tervezik.

a referátumhoz csincsek imre, a pénzügyminisztérium osztályvezetője fűzött kiegészítést, majd megkezdődött a vita. kitűnt: a képviselők alapos ismerői az igényeknek, s magas fokú társadalmi felelősségérzettel keresik a megoldás lehetőségét. megfogalmazódott az a vélemény, hogy helyes lenne pénzügyi szabályozókat kidolgozni az üzemi, vállalati óvodák és bölcsődék számának csökkentése ellen, felmerült az a javaslat, hogy a tanács járuljon hozzá anyagilag az üzemi gyermekintézmények fenntartásához, esetleg kötelezzék valamilyen módon az üzemeket, vállalatokat arra, hogy bizonyos munkáslétszám után ne szüntethessék meg óvodáikat, bölcsődéiket.

/folyt.köv./
16.20/11

- 42 -

16²⁵ pzo
17²⁴

bb. 62./ napirenden: ... 3. folyt./ 11

ki lehetne dolgozni olyan szabályokat is, amelyek alapján a tanács az üzemekkel közösen működtethetné ezeket a szociális intézményeket. a vita során arról is szó esett, hogy még korántsem kell megkondítani a vészharangot, hiszen számos példa bizonyítja: nem egy vállalat, üzem új bölcsőde és óvoda építésére is vállalkozik; köztük például a szálalombattai olajfinomító és a répcelaki szénsavgyár./

a vitát végül is nem zárták le. dr. pesta lászló megállapította, hogy a kérdés jóval nagyobb horderejű annál, hogy már konkrét javaslatot tehetne le a bizottság a ház asztalára. ezért felkérte a pénzügyminisztérium és az országos tervhivatal képviselőit, hogy készítsenek egy, az anyagi lehetőségeket is számbavevő előterjesztést, amelyet további viták után a két bizottság is magáéva tehet és az országgyűlés elé terjeszthet. az óvodai és bölcsődei ellátás helyzetéről szóló vitában felszólalt dr. barna gyuláné, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, dr. tiborczy gabriella, az egészségügyi minisztérium megbízott főosztályvezetője, rigó istván, a pénzügyminisztérium osztályvezetője, vass istvánné, az országgyűlés alelnöke s kifejtette véleményét dr. babics antal, dr. bene zoltán, dr. dörmötör jános, dr. hargittai katalin, káli ferenc, dr. noszkay aurél, pázsit árpád, dr. petri gábor, salamon hugóné, dr. stark janka, dr. szilágyi gábor és szirmai istván országgyűlési képviselő./mtl/

--

bb. 61. külföldi érdeklődés a savaria nyári egyetem iránt

vid fm/ká/11 nk

1969. február 26.

szerdán szombathelyen megtartotta ideai első ülését a savaria nyári egyetem tanácsa. gerecs lászló, a tanács titkára közölte: a történelmi, művészettörténelmi és régészeti témájú szabadegyetemre eddig 33 ndk-beli, nszk-beli és hazai résztvevő jelentkezett.

/folyt.köv./
16.28/11

- 43 -

16³⁰ pzo
17²⁴

bb. 61./ külföldi ... folyt./ 11

ausztriában, főleg grazban ugyancsak nagy az érdeklődés, de az usa-ból, az ohioi egyetemről is hozott a posta felvilágosítást kérő levelet.

az augusztus 10-24. közötti időszakban működő egyetemi kurzusra 100-120 résztvevőt várnak. a tavalyihoz hasonlóan az üzemek, intézmények, termelőszövetkezetek ösztöndíjakat létesítenek, amelyekkel résztvevőket támogatnak az egyetemre./mti/

bb. 63. garázda fiatalokat ítélte el a győri járásbírósa

vid fm/ká/11 hk

1969. február 26.

csuti Mihály, kreicz mátyás és két fiatalok társuk cs. s. és v. i. - a múlt év őszén győr egyik terén beledögltek két ipari tanulóba, verekedni kezdtek., sőt kreicz az egyik járókelőt is kétszer arcul ütötte. cs. s., v. i. és csuti Mihály utánsai következtében a két ipari tanuló nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

a győri járásbírósa kedden mondott ítéletet a garázda társaság ügyében:

cs. s-t tiz hónapi, v. i.-t nyolc hónapi csuti Mihályt hét hónapi, kreicz mátyást pedig hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, az ítélet jogerős./mti/

bb. 65. új üdülő hajdusoboszlón

vid kz/mné/ká/ hk

1969. február 26.

újabb hatvanszemélyes üdülőt adtak át rendeltetésének a gyógyvizérről híres hajdusoboszlón. a diósgyőri gépgyár dolgozói részére készült üdülőt a balmazújvárosi építőipari ktsz 8 hónap alatt építette fel./mti/

- 44 -

16.40/11

16⁴⁵ *me*

17²² *me*

bb. 64. javul a vétellehetőség, több hullámhosszon fogható a petőfi rádió műsora - hétfőtől megváltozik a rádiózás adásrendje

1 kf/kf/1e/gy/hk

1969. február 26.

március 3-tól - hétfőtől megváltozik a rádió adásrendje és a kossuth után most nagyban javul a petőfi rádió vétellehetősége is.

ezzel kapcsolatban rontó tiber postavezérigazgató helyettes az mti munkatársának elmondta, hogy a kedvező változtatásokat a lakihegyi új, kétszer 150 kilowattos nagyadó üzembehelyezése tette lehetővé. a magyar rádióval egyetértésben mód nyílt az adóstruktúra átszervezésére is az ország jobb műsorellátása érdekében bizonyos frekvencia-módosításokra is.

a leglényegesebb változás - amely régi panaszt szüntet meg -, hogy a petőfi rádió vétellehetősége a középhullámon tovább javul. hétfőtől a 135 kilowattos balatonszabadi adó rendszeresen önálló hullámhosszon a petőfi műsorát sugározza. így most már a dunántulnak is van állandó, nagyteljesítményű „petőfi adója”, ezentul tehát a petőfi rádiót a szolnoki, a balatonszabadi, vagy a budapesti adón, illetve a vidéki közvetítő állomások frekvenciáin is lehet hallgatni. ez utóbbiak közül egyébként a nyiregyházi adóállomás hullámhossza 240 méterre, a pécsié 344 méterre változik. megváltozik továbbá a középhullámon külföldre sugárzott műsor - a „szülőföldem”, - hullámhossza is, mégpedig az eddigi 240 méterről 223.88 méterre.

a változtatások egyelőre kísérleti jellegűek. a következő időszakban a gyakorlat során mérhetik fel pontosan, hogy mekkora területre is terjed ki tulajdonképpen egy-egy adó hatósugara, milyen fehér foltok maradnak, vagy éppen keletkeznek a változtatások nyomán az országos műsorellátásban, s mindezek alapján határozzuk meg a további tennivalókat annak érdekében, hogy az ország egész területén mindenütt jól vehető legyen mind a kossuth, mind a petőfi rádió műsora - fejezte be nyilatkozatát rontó tiber.

az adóhálózatban életbelépő változásokkal egyidőben, ugyancsak hétfőtől - mint ismeretes - bővül a rádiózás műsorideje is. az önálló urn műsor például szombatonként és vasárnaponként nem 18 órakor, hanem már 16 órakor kezdődik. a petőfi műsora egész napos lesz, 8-10 óra között nem lesz szünet, az eddig 23 óra helyett az éjjel utáni hírekkel fejezi be a napot, s fél órával korábban már 7 órakor indul az adás. a kossuth rádió műsorát ezentul szombatonként éjjel után kettőkor zárják./mti/

..

16.55/gy

- 45 -

17⁰⁵ *me*

17²² *me*

bb. 66. hármaskarambol piliscsaba határában

vid-fm/gö/ká/gy/bs

1969. február 26.

a 10-es számú műuton, piliscsaba határában szerdán hármaskarambol történt. egy dorog felé haladó fiat típusú gépkocsi összeütközött a tatabányai aköv szembejövö furgonjával. a fiat a karambol után az árokba fordult, a fiatot követö trabant pedig belerohant a furgonba. a két jármü teljesen elzárta az uttestet, s emiatt csaknem két órán át szünetelt a forgalom. a hármaskarambolt gyorsajtás okozta, személyi sérülés nem történt, az anyagi kár 20 000 forint./mti/

bb. 70. tsz-elnökök tanácskozása egerben

vid-kz/ká/gy/bs

1969. február 26.

kétnapos tanácskozásra gyültek össze szerdán egerben heves megye termelöszövetkezeteinek elnökei, hogy megvitassák az új mechanizmus bevezetése óta eltelt egy esztendő tapasztalatait és az ezzel összefüggö további tennivalókat. mint hangsúlyozták a megye termelöszövetkezetei egyenletesen fejldnek. a tapasztalatok szerint helytálltak az új mechanizmus követelményei között a vállalatyszerü gazdálkodás kialakításában. az aszályos idő ellenére mintegy másfél százalékkal túlteljesítették termelési tervüket. a megye híres borvidékén a tervezettnél nagyobb szőlötermést takarítottak be. tovább bővült a termelöszövetkezetek melléküzemági tevékenysége, amellyel elsősorban a tagok rendszeres foglalkoztatottságát, valamint anyagi jövedelmük növekedését alapozták meg./mti/

bb. 73. halállal végzödt a téli horgászás

1 fe/hné/gy/la

1969. február 26.

nagy józsef, 76 éves nyugdíjas keszthelyen léket vágott a balatonba, hogy horgásszon. az idös ember a jégtáblán megcsuszott, a vízbe esett és a balatonba fullad./mti/

17.00/gy

17⁰⁵ 100

17²⁰ 2

- 46 -

bb. 69. háromszoros csapadék-tervtúlteljesítés februárban - nyugat felöl közeledik az északkeletröl indult lehülés

1 tz/hné/1e/1i hk

1969. február 26.

február eddig több mint háromszor annyi csapadékot hozott, mint amennyire a sokévi átlag szerint „köteles lett volna”, - mondta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa. - a hónap első 25 napján például a fővárosban 130 milliméternél több csapadékot mértek, az egész februárra várható átlagos 44 milliméterrel szemben. így tehát kitelt belöle az a 48, illetve 42 milliméter is, amit december és január átlagos csapadéktermékeként tartanak nyilván.

egyébként európa időjárásában kedden - szerdán változás következett be. az a hideg légtömeg, amely heteken át uralma alatt tartotta a szovjetunió európai területét, előretört az északi-tenger, a brit-szigetek és franciaország felé. miután elérte nagyjából az ír-sziget délnyugati végét, párizst és maina-frankfurtot szép lassan tovább terjeszkedett déli-nyugatnak, és valamivel később előreláthatólag megindul felénk is.

ugyanakkor az óceáni meleg utánpótlás megakadt, pontosabban az óceánról származó légtömegek az ibériai-félsziget térségében nyugalomba jutottak. a földközi-tengerröl ugyan még érkeztek észak felé meleg légtömegek, de már inkább csak a kárpát-medencébe és az attól keletre, délkeletre fekvö területekre, és ez az áramlás mindinkább eltolódik kelet felé.

csütörtökön előreláthatólag az ország tulnyomó részén még ez a földközi-tengeri áramlás határozza meg majd időjárásunkat, de nem lehet teljesen kizárni azt a lehetőséget sem, hogy a dunántulon esetleg már éreztetni fogja hatását az a bizonyos hideg levegőáramlás, amely a szovjetunió európai térségeiböl indult el, de most a kárpátok megkerülésével nyugat-európa felöl érkezik hozzánk. igaz, ebben az esetben is csak kisebbfokú lehülés, plusz 1-2 fokos nappali maximumok kialakulása valószínű.

meteorológusaink csütörtökre tulnyomóan felhös párás időt várnak, sokfelé újabb esövel, havas esövel, hóval. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet szerintük fagyponthoz közeledik, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig csütörtökön plusz 2-7 fok között lesz./mti/

17²⁰ 100

17⁴⁵ 100

- 47 -

bb. 68. magyar vállalatok nemzetközi szakkiállításokon

1 sz/tné/1e/1l bs

1969. február 26.

magyarországra látogatott a pavlenko, a szovjetunió nemzetközi kiállításának igazgatója és tárgyalásokat folytatott droppa gusztávvval, a hungexpo igazgatójával a magyar vállalatok szovjetunióbeli árupropagandájáról és a szovjetunióban sorra kerülő nemzetközi szakkiállítások magyar részvételéről. a pavlenko háromnapos budapesti látogatása befejeztével az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta

- a magyar kiállítók mindig szívesen látott vendégei a moszkvai szokolnyiki parkban rendezett szakmai találkozóknak, nemzetközi szakkiállításoknak, ahol a látogatók száma egy-egy alkalommal meghaladja az egymilliót is. a hungexpo először 1967-ben vett részt a szokolnyiki park kiállításán, s az akkor bemutatott divatcikkek annyira megtetszettek a moszkvaiaknak, hogy ma is nagy érdeklődéssel várják az üzletekben megjelenő magyar termékeket.

- az idén három nemzetközi részvétellel sorra kerülő esemény zajlik majd a szokolnyiki parkban s mindháromra hivatalosak a magyar vállalatok is. az első kiállításra, amely az automatizálással foglalkozik 20-25, országból legalább ezer kiállítót várunk, közöttük egész sor magyar vállalatot. a második kiállítás témája a nyomdaipar, míg a harmadik, a cipőipari kiállítás, a magyar részvételt tekintve különösen jelentős. a szovjetunió ugyanis évente több millió pár cipőt importál magyarországról és a kiállításon alkalom nyílik a legújabb modellek technológiák széles körű megismertetésére és a további megrendelések egyeztetésére.

- a magyar partnerekkel folytatott tárgyalásokon a könnyűipari és a vegyipari szakbemutatókon moszkva a külföldi kiállítók között szívesen látja a hungexpo-t is./mti/

--

- 48 -

17.30/11

17.35/110
18-2

bb. 72. mario del monaco márciusban pótolja elhalasztott budapesti vendégfellelépését

1 ol/gk/gy/1a

1969. február 26.

a magyar állami operaháztól kapott tájékoztatás szerint márciusban budapestben vendégszerepel szabin markov, a szófiai nemzeti opera baritonistája, heinz imdahl, a bécsi staatsoper tagja, dan jordachesu, a bukaresti operaház magánénekes, vasile martinou, a kitinó román baritonista és honfitársnője, lucia stanescu szopránénekesnő, piero filippi, a zágrábi operaház tenoristája, mére ottília bernből, továbbá a jövő hónapban pótolja az elmúlt évről elhalasztott vendégfellelépését mario del monaco is, akinek partnere antonietta cannarile berdini lesz az „otello”, március 19-i és 23-i előadásán az erkel színházban. a tervek szerint március 5-én budapestre érkezik gianandrea gavazzeni, a milánói scala volt főzeneigazgatója is, aki részt vesz a „don carlos”, felújításának előkészületeiben, valamint az új rendezés négy első előadását dirigálja.

h. imdahl hans sachs szerepét éneklő a „nürnbergi mesterdalnokok”, március 4-i előadásán, jordachescu 12-én alakítja a don juan címszerepét, markov március 11-én escamillót éneklő a „carmen”, operaházi előadásán, 13-án pedig a nabucco címszerepében mutatkozik be az erkel színházban. piero filippi a „lammermoori lucia”, című donizetti-opera edgar szerepében március 14-én mutatkozik be az operaház közönségének. vasile martinou 25-én „a sevillai borbély”, címszerepében lép fel, honfitársnője, lucia stanescu pedig a pillangóklasszont alakítja március 29-én az operaházban. mére ottiliát a „szöktetés a szerélyből”, előadásán constanza szerepében 26-án hallhatja a főváros operakedvelő közönsége./mti/

--

bb. 67. egy napi keresetüket adták a vietnami akció javára a majsai tsz-tagok

11d-fm/gy/bs

1969. február 26.

a baranya megyei majs község termelészövetkezetének zárszámadó közgyűlésén a nőbizottság kezdeményezésére a közös gazdaság minden egyes dolgozója felajánlotta egy napi munkabérét a vietnami szolidaritási akció javára. a vietnamiak megsegítésére szánt több mint 20 000 forintot továbbítás céljából átadtak a megyei nőtanács képviselőjének./mti/

--

17.35/gy

- 49 -

17.40/110
18-2

bb. 71. az energiagazdálkodási intézet és a kertészeti kutató
intézet megállapodása

i tz/gg/ie/gy/bs

1969. február 26.

Szerdán megállapodás jött létre az energiagazdálkodási
intézet és a kertészeti kutató intézet között a hazai ener-
giahordozók felhasználásával kapcsolatos együttműködésük
ügyében.

A megállapodás értelmében a két intézmény együttműködik
a kertészeti üzemek energiagazdálkodási kérdéseinek meg-
oldásában, a mezőgazdasági üzemeknek nyújtandó szaktanácsadás-
ban és energetikai mintaüzemek létesítésében. Közös munkával
alapozzák meg a kertészet fejlesztésének energiaellátását,
elsősorban földgázzal és termálvizzel. Ezek a viszonylag olcsó
energiahordozók a mezőgazdasági termelésben előnyös szerkeze-
ti változást tesznek lehetővé s módot adnak a fűtés és hűtés
komplex megvalósítására.

A megállapodást a szerződő intézetek igazgatói írták alá.
/mti/

..

bb. 74. halálos üzemi baleset

t fe/hné/gy/La

1969. február 26.

Történt a dorogi szénbányák 10-es aknájának külszíni munkaterü-
letén. Garami László, 46 éves villanyszerelő munka közben
létrán állva hozzáért a felsővezetékhez, áramütés érte, a
létráról lefordult és olyan súlyosan megsérült, hogy a
helyszínen meghalt. A baleset ügyében vizsgálat indult./mti/

..

bb. 78. kállai Gyula fogadta svájc új nagykövetét

tné/gy/La

1969. február 26.

Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke szerdán bemutatkozó
látogatáson fogadta dr. Richard Aman-t, svájc új magyarorszá-
gi nagykövetét, aki a közelmúltban adta át megbízólevelét./mti/

..

1740/gy

- 50 -

1740/gy

1827

bb. 75. Losonczi Pál látogatása a 16. kerületben

t fe/hné/gy/La

1969. február 26.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke szerdán a 16. kerület-
be látogatott. Megérkezésekor a kerületi pártbizottság székházá-
nál Venécz János, a budapesti pártbizottság titkára, Dóra
János a 16. kerületi pártbizottság első titkára és Ádám József,
a kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke üdvözölte.
Fogadására megjelentek a kerületi, párt, állami és társa-
dalmi szervek más vezetői is.

Ádám József tanácselnök ezt követően tájékoztatta az el-
nöki tanács elnökét a 64 000 lélekszámú kerület életéről, fej-
lődéséről, a víz- és uthálózat építéséről, az új létesítmények-
ről, s a még megoldásra váró feladatokról, a jövő terveiről. A
részletes ismertetés után Losonczi Pál a házigazdák társaságá-
ban az Ikarus gyárba látogatott, ahol Toldi József vezérigazgató
adott áttekintést a gyár munkájáról, gyártásfejlesztési terveiről,
az üzemben előállított autóbuszok külföldi elismeréséről.
Az elnöki tanács elnöke a vezérigazgató kalauzolásával megte-
kintette a gyár szerelő részlegét, majd az autóbusz-mintakollek-
ciót.

Ezután a kerület vezetőinek kíséretében felkeresste az
Árpádföldi új nyolctantermes iskolát, majd a kerület egyéb
új intézményeit tekintette meg.

Látogatásának további állomása az aranykálász termelőszö-
vetkezet volt, ahol Z. Molnár Mihály tsz-elnök ismertette
a tavalyi mérleg eredményeit: munkaegységenként 52,40 forin-
tot fizetett a gazdaság. Losonczi Pál végül több munkarész-
legen személyesen is meggyőződött a gazdaság számottevő fejlő-
déséről./mti/

..

17.45/11

- 51 -

1740/gy

1827

bb. 76. gázolt az autó

1 fe/hné/gy/la

1969. február 26.

a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmetlenül vezet-
te személygépkocsiját homlok józsef, 47 éves büfévezető, s a
fehérvári ut és a szakasi ts árpád ut kereszteződésében elü-
tötte petró ignác, 41 éves kubikos, jászárokszálási lakost,
aki nekiesett egy taxinak, olyan súlyosan megsérült, hogy a
helyszínen meghalt. a rendőrség homlok józsefet őrizetbe vette
és ügyében vizsgálatot folytat./mti/

..

bb. 77. a magyar kereskedelmi kamarában

1 sz/tné/le/gy/la

1969. február 26.

ujabb szakbizottság alakult; feladata, hogy segítséget nyújtson
a műszaki szellemi termékek létrehozásában, felhasználásában és
értékesítésében. a szakbizottság elnökévé tasnádi emilt, az or-
szágos találmányi hivatal elnökét választották./mti/

..

bb. 79. krupszkaja emlékünnepség egerben
vid-

fm/gy/la

1969. február 26.

nagyezsda konsztantynovna krupszkaja, a szocialista
pedagógia uttörője születésének 100. évfordulója alkalmából
szerdán egerben emlékünnepséget rendezett a magyar-szovjet
baráti társaság heves megyei elnöksége és a magyar pedagógiai
társaság heves-nógrád megyei csoportja. szücs lászlónak, az
egri tanárképző főiskola igazgatójának megnyitó szavai után
mák mihály főiskolai adjunktus ünnepi beszédben méltatta
krupszkaja életét és munkásságát./mti/

..

17.50/11

- 52 -

17.55
18.50

bb. 84. „nyugat-berlin önálló politikai egység, csak úgy, mint
az ndk és az nszk,, - dr. horgos gyula beszéde a budapes-
ti vegyipari gépgyárban

t tf/hné/gy/la

1969. február 26.

- erőteljesen megnöveli a politikai feszültséget Európában
az nszk kormányának az a mesterkedése, hogy nyugat-berlinben ki-
vánja lebonyolítani a német szövetségi köztársaság új elnökének
megválasztását - jelentette ki dr. horgos gyula kohó- és gépipa-
ri miniszter abban a beszédben, amelyet szerda délután mondott
a budapesti vegyipari gépgyárban rendezett szabad pártnapon. a
gyár dolgozóinak többszázas kollektívája vett részt az esemé-
nyen, amelyen nagy lászló, a gyári pártbizottság első tit-
kára üdvözölte a minisztert. az eseményen az elnökségben helyet
foglaltak a gyár vezetői, közöttük vég béla igazgató.

az elnökválasztással kapcsolatos nyugat-berlini helyzetről
szólva dr. horgos gyula elmondta, hogy minél inkább közeledik
a politikai esemény napja - március 5-e - annál inkább foko-
zódik a politikai feszültség az egész kontinensen. az nszk
magatartása miatt keletkezett ez a feszültség, abból az el-
határozásból, hogy nyugat-berlinben akarják lebonyolítani - a
nyugati hatalmak hallgatóságos támogatásával - az elnökválasz-
tást, tehát olyan területen, amely semmiképpen sem tartozik
nyugat-németországhoz. e szándék ellen tiltakozott a szovjet-
unió és az ndk kormánya is. ugyanakkor az ndk kormánya febru-
ár 15-től kezdődött érvénnyel átutazási tilalmat rendelt el
területén a nyugat-berlinbe vezető utakon - a nyugatnémet had-
erő tábornokai, tisztjei, valamint nyugatnémet miniszterek és
olyan politikusok számára, akik résztvevői az elnökválasztásnak.

- mind a szovjetunió, mind az ndk tiltakozásának egy-
szerűen az a tény az alapja - hangsúlyozta a miniszter -, hogy
nyugat-berlin, csak úgy, mint a német szövetségi köztársaság és
a német demokratikus köztársaság önálló politikai egység. nyu-
gat-berlint a fegyverszüneti egyezmény értelmében ideiglenesen
amerikai, angol és francia csapatok - szám szerint 11 000 főnyi
állománnyal - tartják megszállva.

/folyt. köv./

17.58/11

- 53 -

18.00/11
18.50

bb. 84. / ,,nyugat-berlin... 1. folyt./ gy

a fegyverszüneti egyezmény jogot biztosít a három nyugati hatalomnak arra is, hogy nyugat-németországból két szárazföldi úton, továbbá vasuton és kijelölt légifolyosókon, az ndk területén keresztül utánpótlást szállítson nyugat-berlinbe, illetőleg összeköttetést tartson az ott állomásozó csapatával.

- semmiféle rendelkezés sem írja azonban elő, hogy e felsorolt lehetőségeket az nszk is igénybe vegye. ha ezt mégis megteszi - és csak nyugati katonai segítséggel, azok légi szállítási lehetőségeit felhasználva teheti csupán - akkor mindenképpen azt akarja bizonyítani, hogy joga van nyugat-berlinhez. az nszk kormányának döntésének több oka van. az első az a szándék, hogy feszültté tegye a szovjetunió és a nyugati hatalmak viszonyát. a másik ok, illetőleg cél pedig az, hogy szembeállítsa a szovjetuniót a vele tárgyalásokat folytatni kívánó nyugati politikusokkal - szögezte le a szónok.

beszédének további részében dr. horgos gyula elemző tájékoztatást adott az 1968-as gazdasági eredményekről, a gazdaságirányítási reform első évének tapasztalatairól, majd ismertetve a legfontosabb népgazdasági célkitűzéseket 1969-re. többek között utalt arra, hogy az exportra kerülő gépipari termékek állami dotációját, ami eddig meglehetősen magas, 48 százalékos volt, ettől az évtől fokozatosan csökkentik, ösztönzést adva ezzel a gazdaságosabb gyártmányok termelésének növelésére, adott esetben arra, hogy mérsékeljék, vagy szüntessék be a nem kifizetődő gyártásokat. az is kívánatos tendencia, hogy a vállalati készletek optimális mértéket érjenek el, ne növekedjenek olyan nagymértékben, mint tavaly. a gépipar termelés-fejlesztésének üteme - a népgazdasági terv szerint - az idén 8 százalékos. folytatódik 1969-ben a gépipar területén is a szubvencionált vállalatok szerkezeti átalakítása. az iparban, ahol tavaly körülbelül egymillió dolgozó munkaidőjét csökkentették - az idén további 800 ezer dolgozó térhet át rövidített munkaidőre. a gépipar területén ez mintegy 160 ezer dolgozóra vonatkozik - az év első felében; az év második részére és a következő időkre még jobban kiterjesztik a rövidített munkaidőt.

/folyt. köv./
18.10/gy

- 54 -

18.10/gy

18.10/gy

bb. 84. / ,,nyugat-berlin... 2. folyt./ gy

beszéde végén a miniszter foglalkozott egyebek között a béren kívüli juttatásokkal, a vidéki ipartelepítéssel, a hitelpolitikai irányelvekkel, a vegyipari gépgyártás fejlesztésének perspektívájával./mti/

..

e m b a r g o 19.00 óráig!

bb. 83. fock jend a fészek klubban

tr/gy/La

1969. február 26.

fock jend, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnöke szerdán délután a fészek klubba látogatott, ahol találkozott a művészeti szövetségek vezetőivel és művészeti életünk számos kiváló képviselőjével. társaságában volt ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese és óvári miklós, a kb osztályvezetője.

a művészeti szövetségek nevében darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke üdvözölte a vendégeket.

majd fock jend tájékoztatta a megjelenteket az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. a találkozó végén somogyi józsef, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke köszönte meg a látogatást./mti/

..

18.10/11

- 55 -

18.10/gy

18.10/gy

bb. 85. tanácskoztak a vasutas szocialista brigádvezetők

t hbj/gk/1e/1l la

1969. február 26.

a vasutas szocialista brigádok mintegy 360 küldötte szerdán tartotta a máv északi járműjavító, törekvés, művelődési otthonában második országos tanácskozását. szabó Antal, a vasutas szakszervezet főtitkára beszámolójában elmondotta: 7686 brigádban 74 939 vasutas dolgozik a szocialista cím megszerzéséért, illetve megtartásáért. a vasut nem birt volna megbirkóni az évről évre növekvő szállítási feladatokkal a szocialista brigádok áldozatvállalása nélkül. a szocialista brigádmozgalom segített abban, hogy szorosabb együttműködés alakuljon ki - a komplex brigádok révén - a két főközlekedési ág, a vasut és az autóközlekedés között.

ma már jól irányítani, vezetni egy állomást vontatási Üzemet vagy bármelyik vasuti szolgálati helyet a szocialista brigádok közreműködése nélkül nem lehet.

megállapította, a továbbiakban, hogy a szocialista brigádmozgalomban bizonyos „felhígulás”, tapasztalható. - főként a nagy munkaerővándorlás következtében. egyes szolgálati helyeken megalapozatlanul adományozták a „szocialista”, címet, hogy ezzel is kiemeljék az állomás, fűtőház stb. érdemeit. a jövőben a szocialista brigádoknak az eddigieknél sokkal többet kell tenniük a szolgálati és munkafegyelem megszilárdításáért.

rödönyi Károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója bejelentette, hogy az 1968-as évet a máv nyereséggel zárta, megállapította, : ebben nagy segítséget jelentett a párt megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére kibontakozott szocialista munkaverseny és a szocialista brigádok közreműködése.

a vasutas szocialista brigádvezetők tanácskozásán megjelent és felszólalt dr. csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter is.

/folyt.köv./

18.18/1l

18.18/1l
18.18/1l

- 56 -

bb. 85. / tanácskoztak 1. folyt./ 1l

mint mondotta, a vasut és az egész közlekedés vezetői rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak a szocialista brigádmozgalomnak, s eredményeinket gyarapítja, ha a gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetők a fontosabb termelési kérdésekben kikérik a szocialista brigádvezetők és brigádtagok véleményét s ha a szocialista brigádvezetők nemcsak a mostanihoz hasonló ünnepélyes alkalmakkal, hanem a mindennapok tanácskozásain s hallatják szavukt. a szocialista brigádmozgalom eredményei közül az egyik legfontosabbiként emelte ki, hogy a mozgalom politikailag neveli a vasutastársadalmat. a vasutasoknak emellett minél nagyobb szakmai műveltségre kell szert tenniük. az az igény különösen sürgető most, amikor a magyar vasut hatalmas technikai fejlődés előtt áll. a technikai forradalmat a vasuton csak jól képzett, művelt vasutasokkal oldhatjuk meg.

a továbbiakban szólt arról, hogy a magyar közlekedés gerincét a jövőben is a vasut jelenti. igaz, alárendelt vonalakat megszüntetünk, de elsősorban azért, hogy a nagy forgalmu vasutvonalak modernizálására koncentrálhassuk erőnket - mondotta a többi között.

- a vasutasoknak jövőjük miatt nincs okuk aggódni. minden vasutasra szükség van a máv-nak. míg az alárendelt vonalak megszüntetésével évente 300-400 vasutas munkaereje szabadul a fel, addig évente 4 000 - 5 000 vasutas megy nyugdíjba. a felszámolt vonalakon felszabadult munkaerők elhelyezése tehát igazán nem jelent problémát, annál is kevésbé, mert a vasut munkaerőhiánnyal küszködik.

a vasut korszerűsítéséről szólva a miniszter elmondta, hogy a negyedik, öt éves terv végére az ugynevezett gerinchálózatban már csak hozagmentes, modern pálya lesz, s az automatikus biztosítás terén is nagyot lépünk előre. egyet azonban tudomásul kell venni: bármennyire modernizáljuk is a vasutat, magát a vasutast az ember sohasem tudjuk nélkülözni.

a tanácskozás végzetével kiváló szocialista brigádokat brigádvezetőket tüntettek ki, és megválasztották a szocialista brigádok országos értekezletének vasutas küldötteit./mti/

.-

- 57 -

18.30/1l

18.30/1l

18.30/1l

bb. 86. árad a galga és a tarna - 250 000 holdat borít a belviz

ö sb/vid tr/le/il la

1969. február 26.

az árvízvédelmi készültséggel őrzött 18 folyó nagy részén lassan apad a víz. így az ipolyon szerdán harmad fokról másod fokra mérsékeltek a készültséget. a zagyva torkolatát viszont még „harmadfokú”, erők vigyázzák, a folyó felső szakaszán pedig az újabb vízszintemelkedés miatt az elsőfokú készültséget másodfokúra erősítették. a tarna is több vízpótlást kapott a mátrából, ezért ismét elrendelték a másodfokú árvízvédelmi készültséget.

a napok óta tartó esőzések elsősorban a belvizgondokat növelték. pest megyében ismét árad a galga, szerdán hévízgyörknél 20 centiméterrel emelkedett a víz. ezért újabb hat dőmpert mozgósították a mintegy 60 házat védő nyulgát erősítésének meggyorsítására. turán ugyancsak 60 lakóépületet fenyeget a belviz. úgy tervezik, hogy szükség esetén a tura-hatvani ut átvágásával terelik el a vizet. a budai járásban tárnok térségében a szerdára virradó éjjel kilépett medréről a benta patak. a községben 40 házat vett körül a víz. a veszély enyhítésére a lakott területet fenyegető helyről mintegy 600 000 köbméternyi vizet rétekre, legelőkre „irányították”, monor térségében a belviz elárasztotta a monor-gombai ut egyik szakaszát. mintegy 40 méteres sávon 70-80 centiméter magas víz zudul át az uton. most homokzsákokból építenek nyulgátat az ut védelmére. alsógödrről szerdán jelentették, hogy a belviz meggyöngyöztette az egyik családi ház falait, s óvatosságból kiköltöztették a lakókat.

a tiszántuli vízügyi igazgatóság területén egy nap alatt ezer holddal növekedett a belvizzel elöntött terület. a keleti főcsatornától most már a hortobágyi csárdáig ér a puszta tenger, amelyet egyelőre nem vezetnek el, tartóztatják a vizet, hogy a multévi szárazság után elegendő nedvességtartalékkal lássák el a talajt.

/folyt.köv./

- 58 -

18⁴⁰
18⁴⁵

bb. 86./ árad a galga ... folyt./ il

a hortobágy környékén nincs már hó, s így csökkent a belvizveszély. hajdu megye tiz községében azonban nagy erővel dolgoznak a szivattyúk, hogy az utcákból és kertekből elvezessék a vizet. az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóságnak csongrád megyére, valamint békés és bács megye egy részére kiterjedő területén súlyosbodott a belvizhelyzet. ezért első fokról másod fokra erősítették a belvizvédelmi készültséget, az ország legmélyebb területén a tiza és a maros közötti szögben.

szentés határában a kéktői főcsatorna nyolckilométeres szakaszát szerdára többnapos munka után sikerült a kotrógépeknek megtisztítani a havas jégtorlasztól. a dunántúlon a kisbalatoni és a kiszalai lápról naponta százezer köbméter vizet vezetnek a zalába a keszthelyi vizgazdálkodási társulat szivattyúi. a tavaly rendezett lápvidék első nagy erőpróbája ez a belviz, amellyel - úgy látszik - sikeresen megbirkóznak a nagyteljesítményű szivattyúk. megáradt a nádor csatorna is. sárszentmihály és őrspuszta között már 20 centiméternyire megközelítette a part szélét, ezért a közép-dunántuli vízügyi igazgatóság intézkedésére földmunkákat kezdtek a kiöntés elhárítására.

az utóbbi 24 órában az országban újabb 28 000 holdat borított el a belviz. s ezzel már összesen 250 000 holdnyi területet, elsősorban rét- és legelő, került viz alá. a budapesti a pécsi, és a szolnoki vízügyi igazgatóság harmadfokú, a gyulai és a szegedi másodfokú és további hét igazgatóság elsőfokú belvizvédelmi készültséget tart. szerdán újabb 35 hordozható szivattyút, a főcsatornáknál pedig 23 nagy szivattyutelepet helyeztek üzembe, hogy gyorsítsák a víztelenítési munkálatokat. ezekkel a berendezésekkel együtt 183 nagy szivattyutelep és 155 hordozható szivattyú dolgozik, s másodpercenként összesen 361 köbméter vizet emelnek át a csatornákból a folyókba, s egyéb befogadóba. szerdán is sokfelé esett még az eső, s így sajnos számítani lehet a belviz-elöntés fokozódására.
/mti/

..

- 59 -

18⁴⁰
-18-40/gy

18⁴⁵

bb. 80. munkásmozgalmi vándorkiállítás, tanácsköztársasági emlékkönyv a sárbogárdi járásban

vid-fm/gy/La

1969. február 26.

ötven év előtti jegyzőkönyvekből, írásos és fényképes dokumentumokból értékes munkásmozgalmi anyagot gyűjtöttek össze a sárbogárdi járás községeiben. ezt a székesfehérvári és a veszprémi levéltárakban talált - a járásra vonatkozó - anyagokkal egészítették ki. a munkásmozgalmi emlékeket tizenkilenc tablón vándorkiállításon mutatják be a járás községeiben. eddig tíz községben állították ki az anyagot, amely szerdán érkezett tizenegyedik állomáshelyére, nagylók községbe.

a sárbogárdi járási munkaközösség elhatározta, hogy emlékkönyvben örökíti meg a tanácsköztársaság 133 napjának járási történetét, s hangfelvételeket készít a veteránok visszaemlékezéseiről./mti/

..

bb. 82. kommunista hősök nevét vették fel a jászberényi honvédelmi uttörőszázadok

vid-fm/gy/La

1969. február 26.

a jászág központjában, jászberényben működő két honvédelmi uttörő század tagjai kommunista hőst választottak névadóul. a lehel vezér téri általános iskola 85 tagú századának honvédelmi munkásor, valamint közlekedésszervezeti szolgálatot teljesítő tagjai wienermann Jenő internacionalistát tekintik példaképüknek. a város szülötte résztvett a nagy októberi szocialista forradalomban; a szovjetunióban szobor utca őrzi emlékét. a század tagjai kapcsolatot teremtenek azoknak a városoknak a pionírjaival, ahol wienermann Jenő emlékét szobor, emléktábla, utca őrzi, és fényképeket kérnek a század albumába.

a bercsényi miklós uttörőcsapat honvédelmi százada karkecz károly nevét vette fel, aki az 1956-os ellenforradalom idején a budapesti pártház védelmében halt hősi halált. a névadó ünnepség és az ünnepélyes fogadalomtétel alkalmából a jászberényi aprítógépgyár pártszervezete vörös selyemzástól ajándékozott a két uttörő honvédelmi századnak./mti/

..

18.45/gy

- 60 -

18⁵⁰/20

1947

bb. 81. új kukoricafajtákat ajánlottak a szatmárberegi tájra - mátészalkán tanácskoztak a tiszaháti tsz-vezetők

vid-fm/gy/La

1969. február 26.

szerdán mátészalkán száz szatmár-beregi termelőszövetkezet képviselői tartottak módszerismertető és tudományos kukorica-termelési tanácskozást. azt vitatták meg, hogy a közös gazdaságok szélsőséges, mostoha talajadottságaik ellenére, hogyan érhetnének el nagyobb terméshozamokat. váci daniel, a fajtakísérleti intézet tudományos főmunkatársa előadásában azt javasolta a gazdasági vezetőknek, hogy az idén több kukoricafajtával próbálkozzanak öt-tíz holdas kísérleti telepeken, s ezek közül a legjobban beváltakat szaporítsák tovább. a szatmárberegi tájon már tavaly is voltak ilyen kísérletek. tíz közös gazdaságban szovjet, jugoszláv és a legújabb hazai hibridekkel foglalkoztak. a vásárosnaményi vörös csillag termelőszövetkezet három szovjet fajttal május 1. morzsoltban számított 25 mázsa hozamot ért el holdanként.

az előadó a beregi szövetkezetek kukoricatermesztését három kategóriába sorolta. javaslata szerint a korai fajtákból a vetésterület 20 százalékát, a középkoraiból 60 százalékát, a közép-későiekből 20 százalékát kellene bevetni, hogy a termelés gazdaságos legyen. a fajták tekintetében az előbbi kategóriák sorrendjében az mv 40-est az sz 71-est, továbbá az mv 59-est, az mv 431-est, valamint az mv 520-ast, az mv 570-est ajánlotta. ezekkel a kukoricákkal megteremthető a takarmánybázis./mti/

..

bb. 87. „szenzáció”, a rákóczi ut-kiskörut sarkán

i hbj/gg/ie/gy/La

1969. február 24.

szerdán a délutáni órákban nagy csődület támadt a rákóczi ut és a kiskörut sarkán, két tűzoltóautó jelent meg, s a rákóczi ut 4-es számú ház többemelet magasságban levő párkányáig nyújtották ki létrájukat. az épület párkányán ugyanis meglazult egy nagyobb diszítőelem és azt kellett leszedni, illetve leverni, nehogy esetleg zuhanása következtében tragikus kimenetelű szerencsétlenség történjen. természetesen a párkányzatot alapos műszaki vizsgálat alá vetik./mti/

..

18.55/11

- 61 -

18⁵⁰/20

1948

bb. 88. a budapesti közlekedési vállalat

gy/La

1969. február 26.

közli, hogy február 27-én 8 órától 13 óráig vágányfelújítási munkálatok miatt a 41-es jelzésű villamosok részben mórincz zsigmond körtér és budafok, dózsa györgy tér, részben budafok, elágazás és budaörs között közlekednek./mti/

--

bb. 89. a budai partfal alá ért a metro második furópajzsa

1 hbj/gg/1e/gy/La

1969. február 26.

szerdán sikeresen befejeződött a metro alagút furása a duna alatt. a második pajzs is, amely a kossuth lajos tértől indulva a duna medre alatt alakította ki a metro második vonalalagútját, sikeresen „befutott”, a budai partfal alá. a pajzs a duna alatt, a pesti és a budai part között - 395 méter hosszú, több mint öt méter átmérőjű alagutat furt és „béllet”, öntöttvas tübbinggel. a furás során a földalatti építők nem találtak olyan mértékben metángázt, mint a tőle mindössze husz méterre húzódó duna alatti első metro alagútban, szén is csak nyomokban volt fellelhető. viszont ebben az alagútban is időnként le kellett állni a furópajzs- zsal, hogy a bányászati használatos robbantási módszerrel lazították meg a sziklaszilárdságu kőrétegeket. ezek a kőrétegek a márgába beágyazva bukkantak fel. az a tény, hogy sok geológiai nehézség ellenére nagyobb zavarok nélkül viszonylag rövid idő alatt furtak két alagutat a duna alatt, nemzetközi viszonylatban is igen nagy műszaki sikert jelent./mti/

--

bb. 90. időjárásjelentés

1l tr/La

1969. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

erősen felhős, párás, csapadékos idő

várható időjárás csütörtök estig: túlnyomóan felhős, párás idő. sokfelé újabb eső, havaseső, hó. mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 2 - plusz 7 fok között./mti/

--

- 62 -

1955/20

bb. 91. gázolt, nem nyújtott segítséget - három és fél évi szabadságvesztés

1 bc/tr/gy/La

1969. február 26.

a központi kerületi bíróság szerdán tárgyalta hanzl gyula 41 éves gépkocsivezető, budapesti lakos közlekedési bűnügyét. hanzl egy nap munkája befejeztével a felügyeletére bízott tehergépkocsit nem vitte be a garázsba, hanem a lakására indult vele. utközben a kozma utcában cigarettára gyújtott, s azt kiejtette a kezéből. a cigaretta az inge és a zakója közé esett, emiatt a kormányt balra rántotta. áttért a baloldalra, s elütött egy férfit, aki az elszenvedett sérülések következtében a helyszínen meghalt. a gázoló sofőr a baleset után nem állt meg, nem nyújtott segítséget, majd menetlevelét meghamisította: úgy töltötte ki, mintha a gázolás időpontjában a gépkocsi már a garázsban lett volna.

a bíróság hanzl gyulát három és fél évi szabadságvesztésre ítélte és négyévre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

--

bb. 92. az országos béketanács elnökségének állásfoglalása a nyugat-német elnökválasztás nyugat-berlinben tervezett megtartásával kapcsolatban

tr/1l La

1969. február 26.

a magyar közvélemény megütközéssel és aggodalommal fogadta a hírt, amely szerint az nszk kormánya március 5-én nyugat-berlinben kívánja a nyugat-német elnökválasztást megtartani. az a tény, hogy az nszk joghatóságán kívül eső városban a német demokratikus köztársaság területén, a külön egységet alkotó nyugat-berlinben akarják lebonyolítani a fontos államjogi aktust, nem minősíthető másnak, csakis európa és a világ békéje elleni tudatos és durva provokációnak.

a nyugat-berlin helyzetét szabályozó nemzetközi egyezmények világosan kimondják, hogy a város nem tartozik a szövetségi köztársasághoz, hanem önálló politikai egység. a 2. világháború után mégis az európai biztonság egyik legkritikusabb pontjává lett, mert az nszk vezető körei különféle formákban, nyíltan hangoztatták és hangoztatják igényüket nyugat-berlin bekebelezésére.

a nyugat-német revansista körök természetesen tudatában vannak, hogy expanziós politikájuk nem kecsegtet sikerrel. jól tudják, hogy időzített zavarkeltéseikkel nem jutnak közelebb nyugat-berlinhez és legfeljebb a város lakosságának okoznak kellemetlenségeket.

/folyt.köv./
20. 50/1l

Mio Lelvi

- 63 -

bb. 92./ az országos ... folyt./ 11

az ndk kormánya az elmúlt évek során is szívós erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy nyugat-berlinnel kapcsolatban csökkentse a feszültséget. jelenleg - mint ismeretes -, az ndk vezetői ugyancsak több kezdeményező lépést tettek, így többek között walter ulbricht, az nszép központi bizottságának első titkára üzenetben fordult willy brandhoz, a német szociáldemokrata párt elnökéhez, javasolva, az aktív fellépést, a provokatív elnökválasztással szemben.

néhány nap és elkövetkezik március 5.-e, a provokatív elnökválasztás kitűzött időpontja. a nyugat-német vezetőkön a sor: még megváltoztathatják szándékukat és elállhatnak cinikus tervüktől. ez a lépés hazánk békeszerető közvéleményének és a világ békeszerető erőinek helyeslésével találkozni fog.

az országos béketanács elnöksége

/mti/

--

bb. 93. halálos közlekedési baleset

1/01/11 la

1969. február 26.

anka istván 78 éves, budapest 13., kerület zsilip utca 6. szám alatti lakos szerdán délután az üllői ut és könyves kálmán körut kereszteződésénél fel akart ugrani egy 52/a jelzésű villamos második pótkocsijának hátsó peronjára. az idős ember ugrás közben a kocsik közé esett és a harmadik pótkocsi halálra gázolta./mti/

--

bb. 94. már a mellékutcákból is....

1/01/11 la

1969. február 26.

a fővárosi köztisztasági vállalat tájékoztatása szerint csütörtökre virradó éjjel a vállalat dolgozói a mellékutcákban is megkezdték a hóbuckák eltakarítását. nem várják meg, amíg az olvadás „természetes”, utján tűnik el, a közelmúlt nagy havazások „emléke”, az éjszaka folyamán mintegy másfélszáz munkás és csaknem 60 gépkocsi vett részt a buckák elszállításában./mti/

--

- 64 -

21.25/01

21.25/01

bb. 56. /kádár jános... 2. folyt./ gy

kádár jános délután a magyar vagon- és gépgyár vagonszerelőjében rendezett munkásgyűlésen találkozott a gyár dolgozóival. a munkásgyűlés mintegy ötezer résztvevője meleg szeretettel fogadta a párt központi bizottságának első titkárát. a gyűlést port árpád, a gyári pártbizottság titkára nyitotta meg, utána horvát ede vezérigazgató ismertette a vállalat munkáját, eredményeit és a további feladatokat. szólt a termékek minőségének megjavítását, a termelés korszerűsítését, a termelékenység emelését célzó nagy beruházásokról, s az egyidejűleg megvalósuló szociális létesítményekről. elmondta, hogy mintegy 350 millió forint költséggel új öltözőhelyiségeket, orvosi rendelőt, szolgálati lakásokat, éttermeket, valamint különböző kulturális intézményeket létesítenek. ilyen lesz például az új ifjúsági ház is, amely előreláthatóan 1970-ben nyílik meg.

a központi bizottság első titkára emlékeztetett a 9. kongresszus nagyfontosságú határozataira. kijelentette, hogy a párt nyugodt lelkiismerettel adhat számot a kongresszus határozatainak végrehajtásáról.

életbe lépett az új gazdaságirányítási rendszer, számottevő eredményeket értünk el a 44 órás munkahétre való áttérésben, a mezőgazdasági dolgozók munkafeltételeinek javításában, a tsz-tagok nyugdíjainak fejlesztésében. a kongresszusi határozatok nyomán került sor a gyermekgondozási segély bevezetésére és tartja állandóan napirenden a központi bizottság a lakáshelyzet javításával összefüggő feladatokat. hangoztatta: az 1968-as év tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a gazdaságirányítás reformja megfelel rendeltetésének, jól szolgálja szocialista céljainkat és megfelelően működik. a továbbiakban a feladatokkal foglalkozott. a napirenden levő feladatok közül kiemelte: még erősebbé kell tennünk társadalmunk szocialista vonásait, továbbra is napirenden kell tartani az állami élet demokratizmusának fejlesztését, a szocialista demokrácia még szélesebbkörű kibontakoztatását. utalt arra, hogy a pártvezetés foglalkozik a tudománypolitika kérdéseivel, az ifjúság, a nők problémáival és a kongresszusi határozatoknak megfelelően - a lakásépítéssel, elosztással kapcsolatos gondokkal.

/folyt. köv./

21.25/01

21.25/01

- 65 -

további fejlődésünk kulcskérdése, hogy gazdasági feladatainkat az eddiginél jobban, magasabb színvonalon oldjuk meg. Örvendetesek a reform bevezetésében eddig elért sikerek, de elő kell vennünk a gazdálkodás javításának régi, s ma is időszerű tennivalóit, azaz behatóan foglalkoznunk kell a műszaki fejlesztéssel, a munka termelékenységének növelésével, a termelés szervezettebbé tételével, az önköltség csökkentésével, termékeink minőségének javításával, azzal, hogy valóban azt termeljünk, amit a hazai és a külföldi piacokon keresnek, s gyártmányaink - a minőség és az előállítás költségei szempontjai egyaránt - versenyképesek legyenek.

Kitért felszólalásában kádár jános a megye és a város fejlődésére, s elismeréssel beszélt a vagongyár munkásgárdájának nagyszerű eredményeiről is. idézte azokat a számokat, adatokat, amelyek tanúsítják, hogy győr-sopron megyében is lemérhető a dolgozó emberek életkörülményeinek javítására tett intézkedések hatása. gratulált a munkásokhoz és arra kérte a gyár, az egész megye dolgozó társadalmát, hogy továbbra is az eddigihez hasonló odaadással, lendülettel munkálkodják szocialista céljaink valóra-váltásáért.

részletesen szólt a szocialista közgondolkodás további erősítésének fontosságáról és arról, hogy közéletünkben találkozhatunk a szocializmustól idegen jelenségekkel, önzéssel, anyagiassággal, egoizmussal is. azoknak az embereknek a száma, akiket ez jellemez, semmivel sem több, mint korábban volt. legfeljebb kevésbé szegényedtek, kevésbé takargatják önzésüket. a döntő többséget azok alkotják, akik önzetlen, áldozatkész, lelkes munkásai a szocializmus ügyének. legyünk büszkéek rájuk, hirdessük bátrabban az önzetlenség, az áldozatkészség és a szocialista lelkesedés példáit.

nemzetközi kérdésekre áttérve kádár jános kiemelte, hogy külpolitikánk alapelvei változatlanok. arra törekszünk, hogy a nemzetközi élet porondján a béke, a haladás ügyét szolgáljuk, népünk érdekeit képviseljük. változatlan az állásunk a vietnami, a közel-keleti kérdésben, az európai helyzet megítélésében. elítéljük az nszk provokációs tervét, amely szerint nyugat-berlinben akarják megtartani az elnökválasztó szövetségi gyűlést. ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy üdvözlőnk, ha a nyugatnémet kormánykörökben felülkerekedne a józanság, és eltekintenének ettől a lépéstől.

/folyt. köv./

21.33/33

21.38 2ed.

hangsúlyozta, a helyzet megítélésénél mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy európa fele szocialista, hogy minden agresszív lépést visszautasítunk, viszont minden józan kezdeményezés meghallgatásra talál nálunk.

kádár jános megállapította, hogy bár rendkívül bonyolult a nemzetközi helyzet, országunk belső helyzete kiegyensúlyozott, világossá tekinthető. pártunk politikáját immár három kongresszus erősítette meg. ha pártunk és népünk együttes erővel, következetesen folytatja a megkezdett utat, bizonyos, hogy a következő esztendőben is töretlen lesz a fejlődés.

a forró hangulatu munkásgyűlés port árpád zárszava után az internacionálé hangjaival ért véget.

este az mszmp győr-sopron megyei bizottsága, a megyei tanács és a hazafias népfront megyei elnöksége a rába szálló étteremben vacsorát adott kádár jános tiszteletére. a vacsorán amelyen a megye közéletének képviselőin kívül üzemi, termelőszövetkezeti, állami gazdasági vezetők, valamint egyházi személyiségek is résztvettek, kádár jános a párt központi bizottságának első titkára és takács andrás, a megyei népfront bizottság elnöke pohárköszöntőt mondott./mti/

--

21.40/gy

21.44 2ed.

- 67 -

Vége

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 27.

bb. 1. magyar diplomával 54 országban

1 fe/j/zs/ll la

1969. február 27.

Ötvennégy ország 1100 fiatalja szerzett egyetemi, főiskolai végzettséget magyar felsőoktatási intézményekben az elmúlt években, tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztérium nemzetközi főosztályán. Jelenleg 1700 külföldi fiatal készül hivatására egyetemünkön, főiskoláinkon.

a szocialista országok diákjai - s ők alkotják többségét - államközi kulturális egyezményekben rögzített, kölcsönösségi alapon tanultak, illetve tanulnak az ország különböző felsőoktatási intézményeiben. szép számban szereztek azonban tudományos szakismereteket - s főleg mérnöki és orvosi diplomát - a gyarmati elnyomás alól felszabadult, illetve a függetlenségükért harcoló afrikai, ázsiai és dél-amerikai országokból érkezett fiatalok is. túlnyomó többségük az első tanulmányi évet a nemzetközi előkészítő intézetben töltötte, illetve tölti és a magyar nyelvvel ismerkedik, amiben a kitűnő tanári kar mellett korszerű nyelvi stúdiók is segítségükre vannak.

a hazánkból távozó diplomások, mérnökök, orvosok, közgazdászok, bölcsészek, művészek alapos szaktudásukkal, képzettségükkel messze határainkon túl is megbecsülést szereznek a magyar felsőoktatásnak. a nálunk végzetek közül kerül ki irodalmunk sok külföldi propagátora is, akik anyanyelvükre fordítva adják közre a magyar klasszikus és kortárs-irodalom legszebb alkotásait./mti/